

Aktualna vprašanja zdravstvenega varstva v občini Logatec

I. UVOD

Razvoj in uspehi zdravstvenega varstva v zadnjih desetletjih so nesporni. Zdravstveno varstvo na visoki strokovni ravni smo razvili za vse občane. Tudi medicinska stroka je na visoki ravni, nekatere njene veje pa spadajo v evropski vrh. Ustvarjene so obsežne materialne in kadrovske zmogljivosti za nudenje zdravstvenega varstva. Vzporedno, včasih pa tudi hitreje, so se pri občanah povečevale potrebe po zdravstvenih storitvah. Sočasno pa se ni razvijala pri posameznikih skrb za lastno zdravje oziroma v vseh družbenih organizacijah stalno in organizirano delovanje za ohranjanje in izboljševanje delovnih in ostalih življenjskih pogojev, ki vplivajo na zdravje. Živeli smo v lažnem prepričanju, da je to le naloga posebnih organizacij – največkrat le zdravstvenih. Takšne razmere je pogosto ustvarjala poleg splošnih družbenih pogojev zadnjega obdobja tudi praksa, da smo iz skupnih družbenih sredstev pokrivali vse zdravstvene storitve. Tudi tedaj, ko je šlo za zdravljenje posledic asocijalnih dejanj ali opustitev najnujnejših ukrepov za zdravo in varno delo ter življenjske aktivnosti. Ob opuščanjem razvijanju zdravstvene kulture, ko verjetno v zadnjih letih zdravstvena prosvetljenost celo nazaduje, in hkrati brezplačni zdravstveni storitvi za posameznika so stalno rastoče potrebe narekivale stalno povečevanje zmogljivosti. Tako danes v naši republici po številnih kazalcih presegamo zdravstvene zmogljivosti veliko bogatejše države. Te zmogljivosti pa so večinoma zasedene, nekatere pogosto prezasedene. Občani se torej poslužujejo zdravstvenih storitev pogosteje, kot v nekaterih razvitejših državah. To bi nas lahko privedlo tudi do napačnih sklepov, če poleg demografskih značilnosti ne upoštevamo tudi nekatere socialne prvine našega zdravstva: vrsta socialnih pravic je namreč pogojena s predhodno zdravstveno storitvijo, ki z medicinskega vidika ni vedno nujna (potrdila zaradi pravice do nadomestila, zaradi ugotavljanja pravic iz delovnega razmerja itd.), podaljšuje se ležalna doba v bolnišnici, ker prepočasno urejamo ustrezne pogoje za življenje starostnikov ter težkih kroničnih bolnikov. V obsegu zdravstvenega varstva torej odsevajo naše demografske značilnosti, delovne in bivalne razmere pa tudi naša zdravstvena vzgoja, razvade in raven socialnega varstva. Ugotovljeno je, da je obseg potrebnih sredstev na račun socialnih prvin v zdravstvenem varstvu rasel hitreje od sredstev za samo zdravstveno varstvo.

Zdravstveno varstvo je kljub številnim problemom različnih vrst doseglo pomembne rezultate, ki jih merimo z nekaterimi kazalci – nizka

umrljivost novorojencev, nizka stopnja odsotnosti z dela zaradi bolezni, stalno podaljševanje življenjske dobe. Pri tem pa moramo ugotoviti, da bi lahko bili ti rezultati še boljši, če bi ta razvoj spremljala bolj domišljena ter trdna organiziranost zdravstva, višja stopnja zdravstvene samoskrbi in prosvetljenosti, bolj zdrave delovne in bivalne razmere ter instrumentarij, ki bi razbremenjeval zdravstvo vseh tistih zahtev, ki ne izboljšujejo oz. ne ohranjajo zdravja. To so tudi ključni problemi, ki jih poskušamo reševati.

Tokrat morata zdravstvo in celotna družba hitreje najti rešitve za te probleme. Tudi zdravstveno varstvo se je namreč razvijalo preko naših materialnih možnosti in se jim mora zdaj prilagajati. Hkrati se zdravstvo dnevno srečuje z zahtevami posameznika, ki se ne dajo naravnati na enostaven način v okviru družbenih hotenj in možnosti. V zadnjem času so bili sprejeti številni ukrepi za hitrejše odpravljanje problemov. Razkorak med materialnimi možnostmi in zahtevami je že takšen, da je občasno ogroženo najnujnejše varstvo. Ukrepi so usmerjeni v izvajaške organizacije in k zdravstvenim delavcem ter tudi k uporabnikom in organizacijam združenega dela. Proces uveljavljanja teh ukrepov je zahteven in

OPOZORILO vodjem delegacij, ki delegirajo delegate v Skupščino občine Logatec in Občinsko zdravstveno skupnost Logatec

Gradivo »Aktualna vprašanja zdravstvenega varstva v občini Logatec« bo na dnevnem redu Občinske zdravstvene skupnosti Logatec 27. 2. 1984 in ponovno na skupni seji vseh treh zborov Skupščine občine Logatec ter obeh zborov Občinske zdravstvene skupnosti Logatec v sredo, 29. februarja 1984.

Glede na to predsedstva Skupščine občine Logatec, Zdravstvene skupnosti Logatec, Občinskega sindikalnega sveta Logatec in Občinske konference SZDL Logatec naročajo vodjem delegacij, vodstvom Zveze sindikatov Slovenije in Socialistične zveze delovnega ljudstva, da o pričujočem gradivu organizirajo v TOZD in KS skupno razpravo.

Če bodo na gradivo pripombe, predvsem pa vprašanja (delegatska vprašanja) prosimo, da jih v pisni obliki pošljete najpozneje do 25. februarja 1984 na naslov: Občinska zdravstvena skupnost Logatec, Notranjska 14.

Tako bomo lahko pravočasno oblikovali odgovore in jih povedali na skupni seji obeh skupščin.

občutljiv. Zahtevna in občutljiva je organizacija izvajanja zdravstvenih storitev, še bolj pa uravnavanje zahtev uporabnikov, ko imamo opraviti z interesom posameznika, ki ga ni mogoče usmeriti preko nobene institucije. To nam kažejo primeri neučinkovitega organiziranja uporabnikov v organizacijah združenega dela, kjer bi kot delavci in uporabniki morali in mogli veliko več storiti za bolj zdrave delovne razmere. K temu sili tudi zakonodaja, vendar so delavci še vedno neučinkoviti pri odpravljanju ali zmanjševanju nevarnosti različnih delovnih operacij, pri uporabi zaščitnih sredstev, omejevanju časa dela pri nezdarih delih itd.

V tako zahtevnih in specifičnih pogojih so za izvajanje ukrepov, ki naj uravnajo zdravstveno varstvo z našimi materialnimi možnostmi, zelo pomembne širše družbene razmere – pogoji. Eden izmed pomembnih dejavnikov pri zagotavljanju ustreznih razmer za izvajanje navedenih aktivnosti je občinska skupščina. Zato tudi odločitev, da se o tej problematiki skupščina občine seznanja, da sprejme svoja stališča do posameznih problemov in skupaj s skupščino občinske zdravstvene skupnosti oblikuje ustrezne usmeritve. Pričakujemo, da bodo te usmeritve, ki so zavezujoče za vse organe in organizacije v občini, pomembno prispevale k izboljšanju razmer oz. pogojev, v katerih bo mogoče zagotoviti ustrezen del družbenega proizvoda za zdravstveno varstvo in tudi za zdravje in delovno sposobnost ustrezno raven storitev. Hkrati bo treba povečati skrb in odgovornost posameznika in organizacij za zdravje.

2. Zagotavljanje zdravstvenega varstva

V skladu z našo ustavo ureditvijo so z republiški zakoni določene osnove oblike zdravstvenega varstva, načela za organiziranje izvajanja in financiranja, določen je obseg pravic, ki je zagotovljen vsem občanom itd. Povedati je treba, da z republiškim zakonom določene oblike zdravstvenega varstva predstavljajo minimalen program, za katerega zagotavlja sredstva republiška solidarnost, če jih posamezna občina ne more sama zbrati dovolj za njegovo izvajanje. V naši republiki imamo brezplačno zdravstveno varstvo za vse občane, ki so v pravicah tudi izenačeni. Manjše razlike v pravicah nastajajo zaradi različnih materialnih možnosti in posebnosti posameznih občin. Te razlike se kažejo predvsem pri obsegu in višini doplačil uporabnika pri koriščenju nekaterih zdravstvenih storitev. Večje pa so razlike v obsegu in ravni zdravstvenega varstva glede na dejansko dostopnost posameznih zdravstvenih storitev uporabniku.

S srednjeročnimi planskimi akti in s posebnimi sporazumi so v zdravstvenih skupnostih določeni različni normativi in standardi, razmestitev zmogljivosti, obsegi in standardi pravic iz zdravstvenega varstva, organizacija izvajanja dejavnosti ter delitve dela, postopki za uveljavljanje pravic itd. Številna vprašanja urejamo s planskimi in drugimi samoupravnimi akti in je tako zakon le okvir za to urejanje. V tem samoupravnem procesu ima pomembno vlogo republiška zdravstvena skupnost.

Občani uveljavljajo pravice iz zdravstvenega varstva v občinski zdravstveni skupnosti tako, da se preko nje dogovarjajo za nekatere oblike zdravstvenega varstva v medobčinski in republiški zdravstveni skupnosti. V medobčinski zdravstveni skupnosti urejamo specialistično, bolnišnično in zdraviliško varstvo, v republiški zdravstveni skupnosti pa vrhunsko zdravstveno dejavnost (univerzitetne zdravstvene storitve). Čeprav urejamo zmogljivosti, programe in cene za posamezne ravni zdravstvenega varstva na treh mestih, vedno soodloča občinska zdravstvena skupnost, katere program zajema vse oblike in ravni zdravstvenega varstva. Tudi sredstva za zdravstveno varstvo se zbirajo le v občinski zdravstveni skupnosti. Za prej navedene oblike zdravstvenega varstva, za katere se

dogovarjamo v medobčinski ali republiški skupnosti, neposredno plačuje opravljene storitve občinska zdravstvena skupnost. V občinah zagotavljajo uporabniki sredstva po prispevni stopnji iz dohodka TOZD, manjši del za nadomestila pa iz osebnega dohodka. Stroški zdravstvenega varstva obremenjujejo dohodek temeljnih organizacij. Prispevek plačujejo TOZD in nosilci samostojne dejavnosti ter kmetje v občini, v kateri je sedež TOZD oz., kjer opravljajo dejavnost. Tudi delovne enote plačujejo prispevek v občini, kjer je sedež enote. Upokojenci ne plačujejo prispevka za zdravstveno varstvo. Uporabnik uveljavlja pravice v občinski zdravstveni skupnosti, v kateri ima sedež njegova TOZD ali delovna enota. To velja tudi za družinske člane aktivnih zavarovancev. Ostali nezaopleni uporabniki uveljavljajo pravice v občinski zdravstveni skupnosti (OZS), na katere območju imajo stalno bivališče. Skupnost, v kateri uporabnik uveljavlja pravice, je tudi plačnik stroškov za njemu opravljene storitve. V zdravstvu velja načelo, da se plačuje dejansko opravljena storitev, pri čemer predstavlja program določen okvir. Takšen način financiranja je slab, ker sili izvajalce k čimvečjemu fizičnemu obsegu storitev, na drugi strani pa je nemogoče uporabljati le program. Na njegovo izvajanje vpliva vrsta nepredvidljivih in neobvladljivih elementov, kot so npr. posebnosti v obolenosti prebivalstva v določenem obdobju, ravnanje uporabnikov v določenem času. Potrebno je upoštevati, da tudi vsak lastnik zdravstvene izkaznice lahko vpliva na izvajanje programa, pri čemer je ta izkaznica tudi bialno ček za koriščenje storitev (uporabnik se večinoma sam odloča, ali bo izkoristil vse možnosti, ki mu jih daje zdravstveno varstvo). Zato se zavzemamo, da pri plačevanju storitev najdemo rešitve, ki bodo enakovredno upoštevale tako program, kot dejansko opravljene storitve.

V Občinski zdravstveni skupnosti Logatec je približno 8400 uporabnikov, torej manj kot je prebivalcev v občini. Razlika je minimalna, če upoštevamo, da se vozi v občino na delo preko 500 delavcev, skoraj 1000 pa je zaposlenih v drugih občinah. Poenostavljeno in kratko povedano: iz občine se vozi doberšen del aktivnega prebivalstva, pri katerem je na en osebnih dohodek vezanih manj uporabnikov, kot je to pri delavcih, ki nimajo stalnega bivališča v občini. Čeprav ni posebnih raziskav, številni podatki potrjujejo domnevo, da ob rastoči dnevni migraciji raste število delavcev v občini v višjih starostnih skupinah, ko tudi znatno porastejo stroški za ohranjanje njihove delovne sposobnosti. Temu neugodnemu podatku, ki ima negativen trend, je potrebno dodati dejstvo, da v republiki nasploh raste število občanov v višjih starostnih skupinah. V naši občini je tudi neugodno razmerje med aktivnimi zavarovanci (ki plačujejo prispevek) in vsemi zavarovanci. Tako pride v občini Logatec na 100 zavarovancev 38, v širšem ljubljanskem območju 46 in v mestu Ljubljana že 49 aktivnih zavarovancev. V širšem ljubljanskem območju imamo tudi visoko udeležbo upokojencev in kmetov v številu vseh uporabnikov. Tako pride v regiji na 100 aktivnih uporabnikov 2,9 kmeta (v Logatcu 8,4) in 16 upokojencev (v Logatcu 25,4). Navedeni podatki kažejo, da so demografski in zaposlitveni pokazatelji slabši od povprečnih, kar ima tudi negativen vpliv pri financiranju. Ravno zaradi navedenih neugodnih razmerij, si naša skupnost prizadeva za trdno ureditev solidarnosti v ljubljanski regiji.

Ob navedeni neugodni zaposlitveni in deloma demografski strukturi ne ugotavljamo bistvenega odstopanja v obsegu koriščenja posameznih vrst zdravstvenih storitev v primerjavi z republiški poprečji. Preden navedemo nekaj podatkov, moramo predstaviti organiziranost izvajanja zdravstvenega varstva. V republiki je sprejet sporazum o delitvi dela, ki temelji na načelu stopnjevite diagnostike in zdravljenja. To pomeni, da je osnovnemu zdravstvu naložena skrb za

izvajanje zdravstvenega varstva vsega prebivalstva na njegovem območju. Ko zahtevnost zdravljenja preseže (dogovorjene) možnosti osnovnega zdravstvenega varstva, se vključuje specialistična in bolnišnična dejavnost in šele nato univerzitetna dejavnost. Osnovna zdravstvena dejavnost ima določene naloge tudi pri zdravljenju na zahtevnejši (tudi dražji) stopnji in se redni proces zdravljenja zopet sklone pri njej. (Opozoriti je treba, da navedeno stopnjevanje vedno ne pomeni tudi časovnega zaporedja.) V navedeni delitvi dela ima torej osnovna zdravstvena dejavnost pomembnejšo vlogo, kot jo ima v predstavah številnih uporabnikov in za kakršno je kadrovske ter materialno usposobljena. Zato razvoju te dejavnosti dajemo v tekočem srednjeročnem obdobju prednost, ki je tudi materialno podprta. V naši občini sredstva za to dejavnost rastejo hitreje, kot za druge dejavnosti.

V splošni ambulantni in dispanzerski dejavnosti v poprečju vsak uporabnik naše skupnosti išče storitev več kot petkrat letno. V zobozdravstveni dejavnosti so nudene poprečno v enem letu storitve vsakemu uporabniku, s tem da se te storitve opravljajo večkrat. Za navedene osnovne zdravstvene dejavnosti spodbujamo tudi pospeševanje fizičnega obsega ob hkratnem zmanjševanju zahtevnejših in dražjih oblik zdravljenja. Zato tudi napor za zagotovitev potrebnih kadrov in prostorov, ki bodo omogočili izvajanje te naloge. Poleg teh naporov pa bo potrebno ustvariti ustrezen družbeni odnos do osnovne zdravstvene dejavnosti, ki je bila v preteklosti razvednotena. Posledice se poznajo še danes, in to od nezaupanja uporabnikov do odpora mladih zdravnikov do tega dela.

V specialistični ambulantni dejavnosti so poprečno v enem letu nudene storitve več kot enkrat vsakemu uporabniku naše skupnosti. Na tem področju presegamo republiško poprečje, zato se pojavlja zahteva, da dejavnost zmanjšamo in da mora naše osnovno zdravstvo prevzeti izvrševanje dela te storitve.

Skoraj šest receptov dobi v poprečju naš uporabnik v enem letu. Pri porabi zdravil se sicer odraža tudi naša demografska struktura, vendar je poraba zdravil nasploh v naši republiki prevelika. To strokovno oceno je potrdilo tudi ravnanje uporabnikov v občinah, ki so že pred meseci uvedle doplačilo za zdravila za vsak omo. Zahteve za predpisovanje zdravil so se zmanjšale.

V bolnišnici se vsako leto zdravi vsak šesti do sedmi uporabnik. Če upoštevamo, da nekaj dni v letu bolniške postelje ne morejo biti zasedene, leži vse leto v bolnišnicah 35–40 uporabnikov naše skupnosti.

Na nobenem medicinskem področju ne presegamo slovenskih poprečij, ki pa presegajo poprečja razvitejših držav. Zato je pomemben stabilizacijski ukrep v zdravstvu skrajševanje ležalne dobe in nadomeščanje bolnišničnega z ambulantnim zdravljenjem. Pri izvajanju teh ukrepov se srečujemo z dvema vrstama problemov. V prvo skupino sodijo problemi z zapolnjevanjem zmogljivosti, ki jih v republiki z velikimi napori zmanjšujemo. Istočasno zmogljivosti osnovne zdravstvene dejavnosti pogosto ne morejo slediti večjemu obsegu in zahtevnosti nalog. V drugi skupini pa so problemi socialne narave, kot je neurejena domača oskrba, zahtevnost uporabnikov, ki drugačnemu zdravljenju ne zaupajo itd.

V naši skupnosti smo v letu 1983 uspeli zmanjšati bolnišnično zdravljenje v primerjavi z letom 1982. Tudi obseg specialističnega zdravljenja je bil zmanjšan. Kljub temu bomo morali ta obseg zmanjševati še naprej na medicinsko nujen obseg tako, da bodo morali uporabniki sami reševati vse probleme, ki niso v neposredni zvezi z zdravljenjem. Hkrati se bomo zavzemali za ustrezno zmanjševanje zmogljivosti oz. izboljšanje kvalitete storitev. Sem sodijo tudi čakalne dobe, ki so v nekaterih specialističnih dejavnostih predolge, kar ima negativne posledice na samo zdravljenje, pogosto pa neutemeljeno podaljšuje odsotnost z dela.

Število prevoženih kilometrov reševalnih avtomobilov za naše uporabnike v enem letu dosega dvakratni obseg našega planeta. Na tem področju je še posebej visok obseg storitev, ki medicinsko ni utemeljen. Velik porast je bil ugotovljen po uvedbi bencinskih bonov. Marsikomu je ta ukrep povzročil velike probleme, vendar jih ni mogoče reševati s prevozi z reševalnimi avtomobili. Ti se lahko uporabljajo takrat, ko je zaradi zdravstvenega stanja drugačen prevoz neprimeren. Finančne razmere nas silijo k doslednejši uveljavitvi kriterijev, po katerih je uporabnik upravičen do prevoza z reševalnim avtomobilom na račun skupnosti.

Ostale oblike zdravstvenega varstva, kot je zdraviliško zdravljenje ali zagotavljanje ortopedskih pripomočkov, predstavljajo manjši del programa.

Del zdravstvenega varstva morajo zagotavljati neposredno organizacije združenega dela. Gre za zagotavljanje preventivnega zdravstvenega varstva delavcev. To je omejeno v glavnem na minimalni zakonsko predpisani obseg.

Ne samo pri tej obliki zdravstvenega varstva, nasploh je celotna zdravstvena dejavnost preveč usmerjena k zdravljenju in premalo k preprečevanju. Zato ima v programu stabilizacijskih ukrepov pomembno mesto krepitev preventivne dejavnosti. V sklop teh ukrepov spada krepitev vzgojnih in izobraževalnih aktivnosti, vključevanje zdravstvenih pogojev v različne programe (od planov do investicijskih programov za posamezne novogradnje), v projektiranje tehnoloških oz. delovnih procesov itd. Praksa kaže, da po navadi zdravstvo šele na podlagi obolenj prične opozarjati na probleme, ki jih povzročimo z neupoštevanjem zdravstvenih pogojev pri odločitvah na posameznih področjih dela in življenja. Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da je takšen odnos našemu sistemu tuj, ker zasleduje kratkoročne, včasih pa tudi vprašljive, učinke na račun človekovega zdravja. Zato se zavzemamo, da strokovnjaki, poslovodni delavci, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije pri pripravi strokovnih rešitev in odločanju upoštevajo zdravstvene pogoje in posledice, jih usklajujejo z ostalimi zahtevami in nato najdejo optimalizacijo vseh zahtev, vendar nikdar na račun človekovega zdravja. Če je nujno, je potrebno na to opozoriti samoupravne organe, ki sprejemajo odločitve. Zavedamo se, da je takšno ravnanje dolgoročnejši proces. Vendar pa bi bilo mogoče takoj že marsikaj storiti: zagotoviti dosledno uporabo zaščitnih sredstev za varno delo, omejevati čas dela na ríevarnih delovnih mestih, z majhnimi sredstvi se da pogosto izboljšati delovne pogoje. (Pogosto več let OZD v nekaterih delavnicah ne prepreči ali zmanjša prepiha, ne uporablja prezračevalnih naprav in s tem sistematično ustvarja delovne invalide itd.)

Da bi te procese v OZD pospešili, teče v naši republici že dalj časa akcija za spremembo planov, po katerih bodo vsi stroški zdravljenja nesreč pri delu in poklicnih boleznih prenešeni v OZD, vendar nad določeno višino teh stroškov ostaja solidarnost v skupnosti. V naši občini je bila za te spremembe izvedena široka družbena akcija, vendar podpisovanje sprememb temeljev planov poteka zelo počasi. Zaradi zgoraj navedenega cilja moramo te spremembe temeljev planov čimprej sprejeti.

Pomemben delež sredstev za zdravstvo porabimo za nadomestila različnih stroškov. Velik del nadomestil osebnega dohodka za čas bolezni je izplačan iz sredstev OZD. Izgubljene delovne ure zaradi bolezni in nege v naši občini presegajo regijsko povprečje. V letu 1982 smo ugotavljali zmanjševanje tega odstotka, v preteklem letu pa se je zopet povečal. Tako je bilo v preteklem letu zaradi bolezni in nege izgubljeno v regiji skupaj nad 5 %, v naši občini pa skoraj 6 % vseh delovnih ur. Ko smo poskušali ugotoviti, katere OZD so povzročile to povečanje, nismo v nobeni organizaciji združenega dela ugotovili bistvene-

ga povečanja glede na predhodno leto. Zato dopuščamo domnevo, da prihaja do razlik zaradi različnega načina zajemanja podatkov. Ob tem je zopet oživila pobuda, da bi organizirali laično kontrolo »bolniške«, čeprav uspeh takšne kontrole ni zagotovljen. Vemo, da se tudi skozi »bolniško« rešujejo številni problemi, ki niso v zvezi z zdravjem in jih laična kontrola ne more rešiti. Naloga zdravstvene službe je, da v čimmanj primerih »prizna bolezen« zdravim, čeprav je veliko težje dokazovati zdravje kot bolezen. Ugotavljamo, da tu niso izkoriščene različne možne oblike sodelovanja med OZD in zdravstveno službo, ki pa se ne bi smele omejevati le na preprečevanje neupravičene »bolniške«, temveč bi v večji meri morale odpravljati vzroke obolevnosti nasploh. Na tem področju bi bila koristna izdelava poglobljene strokovne analize, ki bi problem »bolniške« raziskala s stališča različnih strok. Analiza je umestna, če smo pripravljani uporabiti njene napotke. Še vedno ni ustvarjeno ustrezno družbeno razpoloženje za preprečevanje nepotrebnih in neupravičenih »bolniških« pa tudi za uveljavljanje varnih ter zdravih delovnih in življenjskih razmer. Še vedno naletijo redki napori za izboljšanje razmer na nerazumevanje, če ne celo na širši odpor med ljudmi.

Pri zagotavljanju zdravstvenega varstva imamo torej opraviti z vsemi občani, z zahtevnimi strokovnimi ter človeškimi procesi in odnosi zdravljenja, z velikimi obsegi storitev. Te procese uravnavajo različna pravila stroke in pravni predpisi, zato jih moramo uokviriti v razpoložljiva sredstva. Uveljavljanje pravic poteka po posebnem sporazumu, ki se ga pogosto ne držijo ne uporabniki ne izvajalci. Navajamo ugotovitev, da poseben organ pri skupnosti doslej ni dobil v obravnavo niti enega zahtevka uporabnika, ki z nudeno storitvijo v zdravstveni službi ni bil zadovoljen. Izkazani obsegi storitev kažejo, da se uporabniki zavedajo svojih pravic in da izvajalci želijo v okviru možnosti storiti čimveč. Tako se skuša uporabnikom prilagoditi delovni čas ambulant, skrajšati čakalne dobe itd. Ravno pri čakalnih dobah je premalo storjeno na področju specialistične ambulantne dejavnosti. Pri urejanju odnosov z Univerzitetnim kliničnim centrom v Ljubljani bomo zahtevali skrajševanje čakalnega časa. K temu lahko veliko prispevajo izvajalci osnovnega zdravstvenega varstva. Tudi tu se ne

držimo sprejetega načina uveljavljanja pravic, ki predvideva, da osnovna zdravstvena služba spremlja potek zdravljenja tudi na vseh ostalih ravneh. Zato je pomembno okrepiti sodelovanje med izvajalci osnovne, specialistične in bolnišnične dejavnosti.

Večkrat je izven organov skupnosti izrečena kritična pripomba na opravljeno zdravstveno storitev. Težko je presojati tehtnost takšnih pripomb, če ni vsestransko proučena. V tako velikem obsegu opravljenih storitev gotovo prihaja do nezadovoljivo opravljenih. Da bi stanje izboljšali, moramo v večji meri uporabljati organe skupnosti (zbor uporabnikov, odbor za uveljavljanje pravic), okrepiti delo odbora samoupravnega nadzora v skupnosti (posebno v izvajalskih organizacijah) in v izvajalskih organizacijah doslednejše izvajati strokovni in disciplinski nadzor. Bolj sistematično bi morale pooblaščenec strokovne organizacije nadzorovati izvajanje storitev v izvajalskih organizacijah.

3. Samoupravna organiziranost

Že v prvem delu te informacije smo predstavili organiziranost samoupravnih interesnih skupnosti s področja zdravstva. Programi in svobodna menjava dela se za posamezne ravni zdravstvenega varstva sprejemajo oz. urejajo v občinski, medobčinski in republiški zdravstveni skupnosti, vedno pa v sodelovanju občinskih zdravstvenih skupnosti. Usklajevanje je zahtevnejše že zaradi tega, ker se vsa sredstva za zdravstveno varstvo zbirajo v občinskih skupnostih. Precej problemov povzroča preobrazba bivše regionalne skupnosti v medobčinsko skupnost. Sprejeta so jasna politična izhodišča za njeno delovanje. Kljub temu se zatika pri reševanju posameznih problemov, posebej takrat, ko je potrebno prevzemati finančne obveznosti. Način financiranja zdravstvenega varstva, posebnosti v demografski ter zaposlitveni strukturi, postavlja jo posamezne občinske zdravstvene skupnosti v zelo različne položaje. V naši skupnosti ugotavljamo, da bi domicilni način financiranja, ki bi moral veljati tudi po upokojitvi, znatno znižal prispevno stopnjo za zdravstveno varstvo in odpravil potrebo po solidarnostnih sredstvih. V naši skupnosti smo svoje delovanje v medobčinski

skupnosti uskladili s sprejetimi političnimi izhodišči. Pri tem se zavzemamo za uveljavitev kriterijev o zagotavljanju solidarnostnih sredstev, ki naj, glede na sistem financiranja, izenačijo možnosti zdravstvenega varstva v gospodarsko enovitem prostoru ljubljanske regije, za skupno reševanje naložb v zdravstvene zmogljivosti ter za skupno reševanje že navedenih oblik zdravstvenega varstva.

Skupščina občinske zdravstvene skupnosti po formalni strani zadovoljivo deluje. Manj pa smo lahko zadovoljni z vsebino delovanja delegacij in predvsem zbora uporabnikov. Predvsem v organizacijah združenega dela bi morale strokovne službe in samoupravni organi večkrat obravnavati zdravstveno problematiko in pomagati delegacijam pri oblikovanju pobud in stališč. Več aktivnosti bi morala pokazati tudi samoupravna delavska kontrola skupnosti. Za reševanje posameznih strokovnih problemov bi morala v okviru skupnosti delovati strokovna komisija. Zaradi majhnosti in tudi zaradi poenotenja na širšem območju bomo skušali zagotoviti ustanovitev takšnega organa (medicinskega sveta) na celotnem območju, ki ga pokriva Notranjski zdravstveni dom Vrhnika. Za uspešno delovanje skupnosti je pomembno tudi delovanje strokovnih služb. Ker so te prvenstveno usmerjene v izvajanje del za delovanje samoupravnih organov, administrativnih in finančnih del, nastajajo problemi pri izvajanju strokovnih nalog iz delovnega področja skupnosti. Te naloge se v občini opravljajo le krajši čas, vendar se skupne službe postopoma usposablja tudi za izvajanje le-teh. Kljub napredku pa ostaja in bo ostala vrsta strokovnih nalog nepokritih, zato je toliko pomembnejše delovanje medicinskega sveta.

Večji del specialistične, ambulantne, bolnišnične dejavnosti in reševalne prevoze opravlja za naše uporabnike Univerzitetni klinični center v Ljubljani. V preteklem letu je uspel zmanjšati fizični obseg storitev. Kljub temu spremljajo delovanje tega izvajalca veliki problemi s pokrivanjem stroškov. Materialni stroški dosegajo že 70 % celotnega prihodka. Pri tem je del teh vezan na uvožene materiale in tako na še večje podražitve od rasti cen domačih materialov. Istočasno so sredstva za zdravstvo in s tem tudi cene izvajalcev omejene z znatno nižjimi letnimi stopnjami povečanja. Ta razkorak je pripeljal izvajalce v položaj, da vzdržujejo standard storitev deloma na račun osebnih dohodkov zdravstvenih delavcev, deloma pa tudi na račun zmanjševanja materialne podlage dela. Tako ni mogoče več zagotavljati sredstev za celotno amortizacijo, kaj šele za posodabljanje opreme.

Od bolnišnične dejavnosti terjamo nadaljnje skrajševanje ležalne dobe, istočasno pa bomo morali zagotoviti potrebna sredstva, ki bodo zadoščala za spremljanje rasti stroškov. Če tega ne bomo zagotovili, moramo računati na padec standarda storitev.

Pretežen del oskrbe z zdravili zagotavlja enota ljubljanskih lekarn v Logatcu. Oskrbljenost z zdravili v občini je nadpovprečna. Po združitvi z ljubljanskimi lekarnami so po zagotovilih enote v Logatcu dane še večje možnosti za strokovni napredek te službe.

Osnovno zdravstveno varstvo za prebivalce občine izvaja TOZD Zdravstvo Logatec, ki deluje v okviru Notranjskega zdravstvenega doma Vrhnika. Del storitev s tega področja opravljajo tudi zdravstveni domovi v okoliških občinah. Po kadrovski zasedbi dosegamo normative gospodarsko bolj razvitih občin. Pri presojanju doseganja normativov pa je nujno upoštevati, da je potrebno večje število delavcev (merjeno na 1000 prebivalcev) v majhnih zdravstvenih domovih zaradi zagotavljanja neprekinjene službe.

Sprejeta zakonodaja s področja zdravstvenega varstva nalaga osnovni zdravstveni dejavnosti v občini nalogo, da zagotovi storitve, ki zadevajo:

- zdravstveno varstvo otrok, šolarjev, mladine in žensk,
- zdravstveno varstvo borcev NOV,
- zdravstveno varstvo delavcev in zdravniški nadzor nad delovnim okoljem,
- zdravstveno varstvo drugega odraslega, zlasti ostarelega prebivalstva,
- zobozdravstveno varstvo predšolske, šolske in druge mladine,
- zobozdravstveno varstvo odraslega prebivalstva,
- pulmološko varstvo,
- psihiatrično zdravstveno varstvo,
- zdravljenje ter nego in medicinsko rehabilitacijo na domu,
- patronažno varstvo,
- osnovno higiensko-epidemiološko dejavnost,
- skupinsko obravnavo in delo z bolniki s kroničnimi degenerativnimi in socialnimi boleznimi,
- laboratorijske storitve, ki so potrebne za opravljanje zdravstvenih storitev v drugih službah osnovne zdravstvene dejavnosti, za opravila tipa I. laboratorija,
- zdravstveno statistične informacije.

Za realizacijo navedenih nalog se mora nosilec osnovnega zdravstvenega varstva, to je TOZD Zdravstvo Logatec, organizirati tako, da bo organizacijsko, strokovno ter samoupravno povezal posamezne naloge v zaokroženo celoto. Rezultat bo tako zdravstveno varstvo v občini, ki bo upoštevalo vsa demografska gibanja in značilnosti ter razvitost industrije kraja. Hkrati pa mora po načelih stopnjevanje diagnostike in terapije vzpostaviti ustrezne relacije, da organiziranim uporabnikom lahko zagotovi koriščenje vseh storitev specialistične, bolnišnične in univerzitetne zdravstvene dejavnosti.

Prednostna naloga je zagotavljanje vseh storitev iz navedenih področij v skladu s sprejeto delitvijo dela. Še več: nujno je treba pričeti z izvajanjem posvetovalne specialistične dejavnosti za stroke, ki ne zahtevajo specifične opreme in je s tega področja tudi potreba po ustreznem obsegu storitev. Temeljna organizacija je dosegla v zadnjem času znatne kadrovske okrepitve. Zmanjšala se je tudi fluktuacija delavcev. Dana je možnost za povečanje strokovne usposobljenosti izvajalcev. Tako že izvajajo razne oblike izobraževanja. Povečati pa bo potrebno tudi število specialistov, saj glede tega naša temeljna organizacija zaostaja za doseženo ravni v regiji.

Za hitrejšo in učinkovitejšo reševanje organizacijskih, strokovno-medicinskih pa tudi ekonomskih vprašanj bi morala opraviti večji del nalog tudi delovna organizacija Notranjski zdravstveni dom Vrhnika. Ugotavljamo, da vrsta ciljev vsebinske narave, ki naj bi osmislili združitve v delovno organizacijo, ni bila dosežena. Takšna, kot je sedaj, predstavlja le servis za izvajanje nekaterih vzporednih nalog, kot sta finančno-računovodska in splošno-pravna služba. Menimo, da je za povezovanje na ravni osnovnega zdravstva vrsta razlogov, posebno še, če imamo opraviti z majhnimi temeljnimi organizacijami. Potrebno pa bo več naporov za strokovno in funkcionalno povezovanje. V tej smeri naj bi teklo tudi prizadevanje za okrepitve vsebine delovanja delovne organizacije.

V letu 1982 je bil sprožen postopek za reorganizacijo izvajalskih organizacij po »tehnološkem« načelu. Organizacijsko naj bi se povezale organizacije od osnovne do bolnišnične dejavnosti. Na nekaterih območjih je zdravstvo že tako organizirano. O takšni organiziranosti razprava ni bila nadaljevana. Ne glede na to, kakšna bo končna organizacijska podoba izvajalskih organizacij, je nujna strokovna-funkcionalna povezanost izvajalcev vseh stopenj.

Osnovno zdravstvo v občini TOZD Zdravstvo Logatec izvaja na treh lokacijah. Čeprav je bil zdravstveni dom zgrajen pred 10 leti, v njem ni mogoče nuditi potrebnih prostorskih pogojev za izvajanje vseh dejavnosti. S srednjeročnim pla-

nom za tekoče srednjeročno obdobje je bila predvidena izgradnja prizidka, ki bi za več kot enkrat povečal sedanje površine zdravstvenega doma. Zmanjšane materialne možnosti in odložitev investicij v medobčinski zdravstveni skupnosti v naslednje srednjeročno obdobje so narekovale spremembo prvotne zasnove prizidka. V preteklem letu je bila sprejeta odločitev, da zgradimo prizidek vsaj v takšnem obsegu, da bo omogočeno opravljanje vse dejavnosti na enem mestu. V skladu s to odločitvijo je bila začeta gradnja okrog 670 m² novih površin. Predvidena je tudi delna adaptacija obstoječih ambulant. Zaključek gradnje je predviden za avgust 1983. Od takrat dalje se ne bodo več uporabljali prostori v Novi vasi in na KLI-ju.

Razprave o gradnji prizidka so tekle tudi v skupščini skupnosti, zato je presenetila odločitev, da namerava KLI zgraditi novo obratno ambulanto. Glede na majhnost celotne zdravstvene službe v občini, ki mora zagotavljati neprekinjeno zdravstveno varstvo, je bilo v organih skupnosti ocenjeno, da je organizacijsko, kadrovsko in prostorsko ločevanje zdravstva v občini škodljivo. KLI-ju je bila ponujena obratna ambulanta v okviru zdravstvenega doma (tudi lokacijsko), kar pa ni bilo sprejeto. Najtežje je uskladiti zahteve KLI-ja in organizacijske možnosti TOZD-a, ker delovna organizacija želi v svoji obratni ambulanti izvajati preventivno in kurativno dejavnost. Takšna rešitev gotovo podraži zdravstveno varstvo za ostale uporabnike v občini ali pa jim zmanjša dostopnost oz. kvaliteto. Tega ne more povzročiti nobena organizacija združenega dela. Nesprejemljivo je, da bi del uporabnikov imel višji standard pri zagotavljanju dela zdravstvenega varstva, hkrati pa bi solidarnostno z drugimi uporabniki skupaj reševal vse ostale, zahtevnejše in dražje, oblike zdravstvenega varstva. V občinski zdravstveni skupnosti smo se zato odločili, da pridobimo strokovno oceno, od katere pričakujemo, da bo dala zadostne osnove za odločanje. Žal je izdelava le-te v zamudi. Menimo, da je pri odločanju potrebno upoštevati dejstvo, da KLI želi imeti del zdravstvenega varstva na območju tovarne in da si želi za nekatere storitve povečati dostopnost. Pri odločanju o vrsti storitev pa pričakujemo, da bo delovna organizacija upoštevala tudi interese drugih uporabnikov v občini. Samo ob uskladitvi teh interesov je mogoče organizacijsko vključiti obratno ambulanto v sestavo zdravstvenega doma, vendar bo morala delovna organizacija zagotavljati dodatna sredstva za povečani standard. Skupnost si bo prizadevala, da bo te interese uskladila.

4. Financiranje

Zaradi že navedenih razlogov prejema naša skupnost tudi sredstva iz medobčinske solidarnosti. V občini imamo sicer visoko prispevno stopnjo za zdravstvo, vendar delež sredstev zanj v družbenem proizvodu ni večji od tega deleža v republiki. 5 %-delež se že nekaj let znižuje in je v letu 1983 zdrsnil pod mejo, ki je ugotovljena kot minimum za zagotavljanje nemotene zdravstvene oskrbe občanov (4,7 %). Nadaljnje zmanjševanje vodi v zmanjševanje pravic uporabnikov.

Sredstva za zdravstveno varstvo znašajo približno 52 % vseh sredstev skupne porabe na ravni občine. Ta delež je manjši od poprečnega deleža v regiji. Na uporabnika smo v letu 1983 zbrali dobrih 13.500 din, od tega iz medobčinske solidarnosti dobrih 850 din. Višina zbranih sredstev na uporabnika ne dosega poprečja v regiji. Zbrana sredstva so bila razporejena po posameznih skupinah stroškov takole:

- 2050 (15 %) din splošno ambulantno in dispanzersko zdravljenje,
- 1095 (8 %) din za zobozdravstveno dejavnost,
- 295 (2 %) din za reševalne prevoze,
- 850 (6 %) din za specialistično ambulantno zdravljenje,

- 4425 (33 %) din za bolnišnično zdravljenje,
- 105 (0,6 %) din za zdraviliško zdravljenje,
- 1065 (8 %) din za zdravila,
- 85 (0,4 %) din za druge oblike zdravstvenega varstva,
- 1230 (9 %) din za nadomestila osebnega dohodka,
- 205 (2 %) din za pogrebne in povračila potnih stroškov,
- 340 (3 %) din za skupne službe,
- 960 (7 %) za naložbe,
- 795 (6 %) din za ostale stroške.

Poleg navedenih sredstev uporabniki sami pokrivajo neposredno pri koriščenju posameznih storitev v poprečju 2 % vseh stroškov.

5. Zaključki

V tem gradivu poskušamo glede na omejen prostor delegate te informirati o stanju, problemih in aktualnih nalogah zdravstvenega varstva. Ni bil namen, podati izčrpno informacijo, kajti delegati so verjetno tudi po drugih sredstvih obveščanja seznanjeni s to problematiko. Za reševanje perečih problemov smo v skupščini zdravstvene skupnosti v preteklem letu sprejeli zahteven stabilizacijski program, ki ga ne bomo uspešno izvedli, če ne bodo ustvarjene ustrezne družbene razmere. Skupna seja vseh treh zborov občinske skupščine in skupščine občinske zdravstvene skupnosti je gotovo možnost,

- da napravimo korak naprej pri osveščanju vsakega občana, da odgovorneje skrbi za svoje zdravje;
- da skupaj zaostriamo odgovornost vsake organizacije za bolj zdrave delovne in življenjske pogoje ter razmere in
- da zdravstveni delavci vložijo še večje napore, da z razpoložljivimi sredstvi zagotovijo čimvišjo raven zdravstvenih storitev.

Ko kritično presojava stanje in se dogovarjamo za nove naloge, je treba priznati pomemben delež, ki ga ima zdravstvena dejavnost v doseženem materialnem in socialnem razvoju naše družbe. Zdravstvo se zaveda nalog, ki jih ima pri stabilizacijskih naporih. Računa pa, da mu bo priznana vloga nosilca pomembnega pogoja za izvajanje vseh drugih nalog in da ne bo obravnavano le kot poraba, kar se v zadnjem času rado poudarja. Prav je, da ob tej priložnosti opozorimo in poudarimo, da je doseženo zdravstveno varstvo pomembna pridobitev in vrednota naše družbe.

Predlagamo, da na skupnem zasedanju sprejmemo stališča, ki bodo vodilo pri oblikovanju in izvajanju zdravstvene politike v občini:

1. V skladu z ugotovitvijo, da materialne možnosti ne omogočajo izvajanja dosedanjega obsega zdravstvenih storitev, je potrebno dosledno izvajati sprejete ukrepe v zdravstvenih skupnostih, ki morajo zagotoviti naslednje cilje:
 - okrepi preventivno dejavnost,
 - povečati odgovornost vsakega občana za lastno zdravje in organizacij združenega dela za zdrave pogoje dela,
 - zagotoviti dosledno delitev dela med zdravstvenimi organizacijami
 - in odpraviti podvajanje storitev,
 - omejiti vse oblike zdravstvenega varstva na medicinsko utemeljen obseg, pri čemer je potrebno zmanjševati obseg bolnišničnega zdravljenja.
 2. V razvojnih programih, planih, tehnoloških in delovnih postopkih ter njegovem izvajanju morajo odgovorni nosilci strokovnih in samoupravnih odločitev dosledneje upoštevati zahteve varovanja človekovega zdravja.
 3. Iz obsega zdravstvenega varstva je potrebno izločevati vse tiste storitve, ki niso neposredno povezane z zdravljenjem.
- Strokovne službe, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih bodo v

svoje delo pogosto vključevale zdravstveno problematiko. Večja pomoč bo zato nudena delu delegacij.

4. Uporabniki in izvajalci morajo zagotoviti dosledno upoštevanje postopkov za uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva.

5. Spremembe temeljev planov zdravstvenega varstva, ki predvidevajo prenos stroškov zdravljenja nesreč pri delu in poklicnih bolezni, izplačevanje večino nadomestil v breme OZD, in ohranjanje doseženih standardov na ravni leta 1982, je potrebno čimprej sprejeti in uveljaviti.

6. Potrebna je nadaljnja krepitev osnovnega zdravstvenega varstva in hitrejša dvigovanje strokovne ravni v izvajalski organizaciji.

7. V zdravstvenih skupnostih in zdravstvenih organizacijah je potrebno povečati samoupravni in strokovni nadzor.

8. Zdravstvene organizacije morajo okrepi medsebojno povezanost in doseči večjo usklajenost delovanja. Tako je potrebno doseči večjo strokovno-funkcionalno povezanost znotraj Notranjskega zdravstvenega doma Vrhnika in med organizacijami različnih stopenj zdravstvenega varstva.

9. Zavzemali se bomo za praktično uveljavitev političnih izhodišč za delovanje medobčinske zdravstvene skupnosti.

10. Problem obratne ambulante KLI-ja je potrebno uskladiti z interesi in potrebami vseh ostalih uporabnikov v občini. Vključitev te ambulante v organizacijo izvajanja osnovnega zdravstvenega varstva ne sme zmanjšati dostopnosti

do storitev ostalim uporabnikom ali povečati stroške zdravstvenega varstva.

11. Pri urejanju odnosov med uporabniki in izvajalci je treba v večji meri upoštevati dogovorjene programe ter doseganje dogovorjenih ciljev.

Poročilo o izvedbi programov SIS družbenih dejavnosti v letu 1983 in programi za leto 1984 v občini Logatec

V resoluciji o politiki družbenega in gospodarskega razvoja SR Slovenije v letu 1984 je opredeljena tudi naloga, da bodo samoupravne interesne skupnosti ob razpravah o zaključnih računih skupaj predložile delavcem poročila o izvedbi programov v letu 1983 in usklajene programe ter prispevne stopnje za leto 1984, ki v globalu ne bodo višje od tistih v letu 1983. Več podrobnosti o izvajanju programov, združevanju sredstev in planih za leto 1984 morajo skupnosti predložiti delegatom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v svojih gradivih.

Gotovo so se zaostrene razmere gospodarjenja v letu 1983 odražale tudi na področju skupne porabe, tako v občini kot na ravni republike. Sprejet je bil zvezni interventni zakon, ki je omejil porast skupne porabe v globalu za leto 1983 na 18 % porast v primerjavi z letom 1982 in dodatne 3 indeksne točke za skupnost otroškega varstva, izobraževalno skupnost, zdravstveno skupnost in skupnost socialnega skrbstva. Zaradi usklajevanja dotoka sredstev SIS je bilo v letu 1983 potrebno petkratno spreminjanje prispevnih stopenj, o čemer so bili delavci seznanjeni v obširnejši obrazložitvi v poročilu o uresničevanju resolucije v politiki izvajanja družbenega plana občine Logatec v decembru na občinski skupščini. Sedaj, ko je leto za nami, ugotavljamo, da vsi napor le niso bili zaman, saj se je poprečna prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka zmanjšala v primerjavi z letom 1982 za 1,52 %. Kljub težavam, ki so se pojavile zaradi večjega porasta bruto OD v združenem delu, kot je bil planiran še v mesecu oktobru, nam je uspelo, da ni prišlo do presežkov, ki bi jih morali odvesti za pospeševanje izvoza. Pri zbranih 212 239 000,00 din je prišlo samo do malen-

kostnega presežka pri SIS za zaposlovanje v višini 4.471,00 din (0,002 %) od vseh zbranih sredstev. Kako je potekalo spreminjanje stopenj je razvidno iz tabele 1.

Kljub omejevanju prihodkov SIS z zveznim zakonom in omejevanju pravic in potreb občanov na področju družbenega standarda lahko ugotovimo, da ni prišlo do krčenja programov, ki smo jih sprejeli. Problem pri vseh skupnostih predstavlja hitro naraščanje materialnih stroškov, katerih porast je dosti višji, kot pa jih priznamo izvajalcem z valorizacijo ob koncu leta. Tako je bil za leto 1983 priznan samo 30 % porast materialnih stroškov, valorizacija OD pa 23 % v primerjavi z letom 1983, s tem da se dokončni obračun opravi po sprejetju zaključnih računov in ugotovitvi stopnje rasti BOD v gospodarstvu občine, kot določa dogovor o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka.

V vseh SIS so bili sprejeti stabilizacijski programi, s katerimi si prizadevamo ob najbolj racionalni porabi sredstev ohraniti doseženo raven družbenega standarda, ki je v naši občini na dokaj ustreznem nivoju. V letu 1983 nam je uspelo uvesti celodnevno osnovno šolo na obeh matičnih šolah od 1.-4. razreda, pridobili smo novo enoto vzgojnovarstvenega zavoda v Rovtah in začeli z gradnjo prizidka k zdravstvenemu domu (obseg gradnje pa ne obsega polovice v srednjeročnem planu planirane gradnje). Opozorili pa bi na to, da smo izvajalcem pri izobraževalni skupnosti lahko pokrili sredstva samo za 50 % obračun amortizacije (to dovoljuje zakon), kar pa ne bi smelo postati pravilo, saj je to lahko le kratkoročna rešitev.

Pri oceni delovanja delegatskega sistema moramo biti kritični in priznati, da smo sicer do-

segli določene pozitivne premike, da pa delegatski sistem kot tak, še ni povsod uveljavljen. Pre pogosto se dogaja, da so skupščine SIS, ki so mesto dogovarjanja in odločanja, na robu sklepčnosti ali celo nesklepčne. Delegati ne prihajajo na seje skupščin z oblikovanimi predlogi in stališči sredin (DO ali KS), ki so jih izvolile. Dostikrat delavski sveti oz. sveti krajevnih skupnosti pri pomembnih vprašanjih ne pomagajo oblikovati stališč delegacij. V letu 1984 bo potrebno na področju utrjevanja in razvijanja delegatskega sistema nadaljevati z delom, ki smo ga uvedli v letu 1983 (dodatno tolmačenje gradiv na sejah delegacij, posveti pred skupščinami z vodji delegacij itd.).

Za izvedbo programov posameznih SIS smo v letu 1983 (ocena rebalansiranih finančnih načrtov) potrebovali skupaj 232.519.000 din. Od tega smo jih s prispevno stopnjo iz BOD in dohodka zbrali 212.239.000 din, ostalo pa predstavljajo prihodki iz solidarnosti (zdravstvo in zaposlovanje), nekaj je bilo prenešenih sredstev iz leta 1982 in ostalih prihodkov. 51,7 % vseh sredstev predstavlja program občinske zdravstvene skupnosti, za osnovno izobraževanje je namenjenih 28,2 %, za otroško varstvo skupaj 11,8 %, za skupnost socialnega skrbstva 4 %, ostale 4,3 % pa predstavljajo programi kulturne, telesnokulturne in raziskovalne skupnosti ter skupnosti za zaposlovanje. (Glej tabelo 2!).

Po posameznih skupnostih je bila **realizacija programov za leto 1983** naslednja:

(povzetek poročil predsednikov skupščin posameznih skupnosti)

1. Občinska zdravstvena skupnost (OZS)

V OZS je bila v letu 1983 sprejeta vrsta stabilizacijskih ukrepov, da se je raven zdravstvenega varstva uskladila z materialnimi možnostmi. V drugi polovici leta je bil uveljavljen nov samoupravni sporazum o uresničevanju pravic iz zdravstvenega varstva. Prenos stroškov za zdravstveno varstvo zaradi nesreč pri delu in poklicnih bolezni ter izplačila večine nadomestil osebnih dohodkov v breme dohodka organizacij združenega dela je zaradi nedosežene potrebne večine za spremembo temeljev plana, preložen na 1. 4. 1984. Kljub številnim ukrepom obseg zdravstvenih storitev na uporabnika še vedno presega bogatejšo državo, ki zagotavljajo za zdravstvo večji delež narodnega dohodka. Predvsem morajo izvajalci osnovnega zdravstva zagotoviti nadaljnje zmanjševanje obsega dražjih oblik zdravstvenega varstva. Skupnost je v letu 1983 zbrala iz prispevne stopnje 106.270.000 din (popr. prisp. stop. znaša 12,29), iz medobčinske solidarnosti pa še 7.310.000 din. Glede na rast osebnih dohodkov v letu 1983 v naši občini, lahko v letu 1984 izgubimo pravico do solidarnostnih sredstev. To pomeni, da bomo morali iz prispevne stopnje zbrati skoraj 900 starih milijonov din, če hočemo pokriti program. Od 106.270.000 din je bilo skoraj 84.000.000 din porabljenih za razne oblike zdravstvenega varstva. Zmanjšan je bil fizični obseg specialistične in bolnišnične dejavnosti, vendar je bil dogovorjeni program še vedno presežen. V osnovnem zdravstvenem varstvu niso ugotovljena večja odstopanja fizičnih kazalcev od prejšnjega leta, opazen pa je porast obsega storitev, posebno v zobozdravstvu, ki jih uporabniki naše skupnosti koristijo izven Logatca. Tudi število receptov se ni zmanjšalo (v širšem ljubljanskem območju se je za 4 %), povprečna vrednost zdravil na recept pa se je povečala za večji odstotek kot v regiji. Največjo rast glede na leto 1982 opazimo pri nadomestilih osebnih dohodkov zaradi bolezni, nege, nesreč pri delu, potnih stroškov in pogrebnin, kar je posledica rasti osebnih dohodkov in povečanja odsotnosti z dela zaradi bolezni in nege. Po številu izgubljenih ur zaradi bolezni in

nege v letu 1983 presegamo poprečje v regiji, pa tudi občinske skupnosti z rudarstvom in težko industrijo.

Iz sredstev, ki so se zbirala v skupnosti že od leta 1981, je bila proti koncu leta začeta gradnja prizidka k zdravstvenemu domu v sicer manjšem (več kot polovico) obsegu, kot je bilo planirano. Ker se je tudi KLI odločil zgraditi obratno ambulanto, bo potrebno najti optimalne organizacijsko-kadrovske in prostorske rešitve za uporabo vseh novih prostorov za zdravstvo v občini. Čeprav so bila sredstva za zdravstveno varstvo v letu 1983 realno manjša, smo uspeli obdržati nivo zdravstvenega varstva ob skoraj nezmanjšanih pravicah uporabnikov.

Ob koncu leta 1983 ugotavljamo, da je delež za zdravstvo v narodnem dohodku na spodnji meji in da bo njegovo nadaljnje zmanjševanje povzročilo padanje ravni storitev oz. pravic uporabnikov iz zdravstvenega varstva.

Zato je potrebno, da izvajalci čim bolj racionalno trošijo sredstva in da uporabniki z večjo odgovornostjo skrbijo za svoje zdravje.

V prvem tromesečju bo OZS nastopila kot četrti zbor občinske skupščine in delegate bolj podrobno seznanila s problematiko.

2. Občinska izobraževalna skupnost (OIS)

Za OIS je bilo v letu 1983 zbranih s prispevno stopnjo 63.876.000 din, ki so bila porabljena za izvedbo programa osnovne šole, za program celodnevne šole na nižji stopnji na obeh matičnih šolah, za glasbeno vzgojo in izobraževanje, za amortizacijo, svetovalno službo, regresiranje prehrane učencem, učbenike ter šolo v naravi. Financirali smo tudi ekskurzije, šolanje učencev v posebnih osnovnih šolah, knjižničarje, kuharice šolskih malic, obvezne zdravniške preglede učiteljev in svetovanje pri Svetovalnem centru v Ljubljani. Del sredstev smo združili za skupne naloge in vzajemnost na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji. Poprečna letna prispevna stopnja za izobraževanje znaša 5,63. Programi in storitve vzgoje in izobraževanja so bili opravljeni v celoti. Zaradi omejitve skupne porabe v občini, pa že drugič zapored nismo mogli zagotoviti izvajalcem 100 % amortizacije, na kar smo opozorili že v uvodu. Hitro naraščanje materialnih stroškov tudi povzroča, da šole niso opremljene s sodobnimi učnimi pripomočki, da so morali starši prispevati za kosila otrok, za glasbeno vzgojo in za šolo v naravi, kar gotovo ni v prid večji kakovosti vzgojnoizobraževalnega dela. Prav tako niso še v celoti zaživele interesne dejavnosti v celodnevni šoli, kar je posledica pomanjkanja materialnih sredstev in ustreznih mentorjev. Zaradi vseh naštetih omejitev o pravi svobodni menjavi dela na področju izobraževanja ni mogoče govoriti. Omejitve so vplivale tudi na interes delegatov (zlasti uporabnikov) za udeležbo in razpravo na sejah skupščine. Večina sej skupščine in njenih organov je bila v znamenju finančne problematike, ne pa razprave o tem, kako izboljšati kakovost programov in storitev.

3. Skupnost otroškega varstva (SOV)

Pri SOV se zbirajo sredstva za dejavnost in ločeno za denarne pomoči (otroške doklade). Poprečna prispevna stopnja za dejavnost je znašala v letu 1983 1,47 % od bruto osebnega dohodka, za denarne pomoči pa 0,94 % od BOD vseh zaposlenih v občini (princip delovnega mesta).

Za dejavnost smo zbrali 16.742.000 din. Od tega je 81 % sredstev (ali 13.566.051 din) namenjenih za enotni program (to je vzgojno delo v VVZ, pokrivanje amortizacije, izvedba male šole in prevozov za malo šolo in izvedba 80 - urnega vzgojnega programa za 5 letne otroke, ki niso v dnevnem varstvu).

V dogovorjenem programu, ki znaša okoli 3.830.000 din, smo namenili skoraj polovico sredstev za subvencioniranje ekonomske cene v VVZ. (Na skupščini je bilo dogovorjeno, da se subvencionira ekonomska cena v Hotedršici in Rovtah, ki je dosti višja kot v VVZ Kurirček v Logatcu, tako da starši plačujejo enako ceno po dohodkovni lestvici kot v Logatcu, in delen izpad dohodka po lestvici v Logatcu.)

Za letovanje predšolskih otrok, ki se ga je udeležilo 63 otrok, smo namenili 202.770 din in za dograditev kuhinje 100.000 din. Ker skupnost otroškega varstva pripravlja obširno gradivo za sejo občinske skupščine v prvem tromesečju 1984, kjer bo nastopila kot četrti zbor in kjer bo podana analiza stanja na področju otroškega varstva v občini, se v samo problematiko tokrat ne spuščamo.

Za denarne pomoči otrokom smo v letu 1983 zbrali iz prispevne stopnje le 8.026.000 din, ker smo imeli prenos iz leta 1982 v višini 2.012.869 din. Za izvedbo celotnega programa denarnih pomoči (tu je vključeno sofinanciranje skupnosti socialnega varstva) pa smo porabili 9.995.869 din. Denarno pomoč je v letu 1983 prejelo do 30. 4. 471 otrok delavcev in upokojenec, 73 otrok iz kmečkih in drugih družin, ki jim je pomoč nujno potrebna, 71 otrok povečano denarno pomoč kot otroci edinih hranilcev in 15 težje telesno ali duševno prizadetih. Od 1. 5. dalje pa 592 otrok delavcev in upokojenec, 66 otrok kmetov in otrok iz drugih družin, 45 otrok povečano denarno pomoč za edine hranilce in 12 za težje prizadetih.

Pri dodeljevanju denarnih pomoči smo se držali republiškega limita, ki služi za izračun solidarnosti in jih nismo podeljevali v višjih zneskih, kot si lahko privoščijo v bogatejših občinah.

4. Skupnost socialnega skrbstva (SSS)

Skupnost socialnega skrbstva občine Logatec je v letu 1983 posvetila največ pozornosti gmotno ogroženim in starejšim občanom, saj zaostreni gospodarski pogoji znižujejo osebni in družbeni standard in ogrožajo socialno varnost predvsem družinam z nižjimi dohodki, družinam z večjim številom otrok, nezaposleni mladin, upokojenecem z najnižjimi pokojninami in prejemnikom družbeno denarnih pomoči. Svet za varstvo otrok, družine in odraslih je na svojih sejah obravnaval gmotno in socialno ogrožene posameznike in odločal o ustreznih oblikah pomoči (stalna družbeno denarna pomoč kot edini vir ali kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje, časna ali enkratnodružbeno denarna pomoč posamezniku ali družini, enkratna zimska pomoč, doplačilo ali plačilo celotnih oskrbnih stroškov v socialnem zavodu, plačilo rejnine, plačilo oskrbnih stroškov v zavodu za usposabljanje, v mladinskem domu ali internatu).

Vseh prejemnikov družbeno denarnih pomoči v letu 1983 je bilo 148, za kar je skupnost namenila 6.575.200 din.

V letu 1984 bo po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb okoli 30 občanov Logatca pridobilo status invalidnih oseb in s tem pravico do pokojnine, v letu 1983 pa je večina le-teh prejela denarno pomoč ali pa je bilo v zavodskem varstvu. Delegati v skupščini so podrobneje razpravljali še o samoupravnem sporazumu o socialnovarstvenih pomočeh in o prispevkih za socialno-varstvene storitve, ki predstavlja pozitivne premike na tem področju.

S problematiko alkoholizma se je SSS pojavila kot četrti zbor v občinski skupščini v mesecu decembru, saj so za rešitev tega perečega problema potrebna prizadevanja širše družbene skupnosti.

V okviru socialnega skrbstva so se izvajale storitve, ki jih določa zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in drugi predpisi s tega pod-

ročja (problemi v družinskih odnosih, spravi poskusi ob razvezah zakonskih zvez in mnenja glede dodelitve mladoletnih otrok, diagnostično, svetovalno in terapevtsko delo z osebnostno ali vedenjsko motenimi osebami itd.)

Pregled prispevnih stopenj za SIS družbenih dejavnosti v občini Logatec v letu 1983

Tabela 1

SIS	I - VI	prisp.st. VII 83	prisp.st. VIII 83	prisp.st. IX - XI 83	prisp.st. XII 83	prisp.st. 1983	∅ prisp.st. 1982 ali zmanjšanje	∅ prisp.st. povečanje stopnje v primer. z letom 82	prispev. za leto 1984
SOV-dejav.		1,76	0,54	1,60	1,03	1,87	1,47	1,68	1,47
- pomoči		1,50	1,21	0,41	0,23	-	0,94	1,81	- 0,87
OIS skupaj		5,81	4,04	7,41	5,13	5,81	5,63	5,80	- 0,17
OKS		0,33	0,30	0,30	0,23	0,31	0,30	0,33	- 0,33
TKS		0,30	0,27	0,30	0,22	0,10	0,26	0,28	- 0,02
OSSS		0,86	0,86	0,86	0,57	0,62	0,77	0,92	- 0,15
OZS skupaj		12,45	11,64	13,00	10,95	15,30	12,29	12,36	- 0,07
iz BOD		1,31	1,53	1,53	0,81	1,53	1,24	1,31	- 0,07
iz dohodka		11,14	10,11	11,47	10,14	13,77	11,05	11,05	0
Zaposlovanje		0,24	0,24	0,24	0,18	0,22	0,22	0	0,22
Raziskoval.skup.		0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0
SKUPAJ iz doh.		11,38	10,35	11,71	10,32	13,95	11,27	11,27	0
iz BOD		11,87	8,75	12,41	8,22	10,24	10,61	12,13	- 1,52
na osn. doh.		0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0
SKUPAJ		23,29	19,14	24,16	18,58	24,23	21,92	23,44	- 1,52

5. Občinska kulturna skupnost (OKS)

Za potrebe KS smo v letu 1983 zbrali 3.365.942 din. Večji del sredstev 894.072 din je bilo dodeljenih Zvezi kulturnih organizacij Logatec za potrebe kulturnih društev in organizacij. Čeprav menimo, da je bila OKS premalo udeležena pri oblikovanju in usmerjanju kulturne politike v občini preko kulturnih društev in organizacij.

Za delovanje knjižnice in nakup knjig je bilo namenjeno 868.000 din, za sofinanciranje Regionalnega zavoda za spomeniško varstvo in Zgodovinskega arhiva pa 461.085 din. Zaskrblijo joče pa je naraščanje stroškov s poslovanjem Narodnega doma v KS Naklo, s katerim upravlja Samoupravna stanovanjska skupnost Logatec, plačnik stroškov pa je Kulturna skupnost Logatec (642.490 din). Ta problem bo potrebno nemudoma rešiti v sodelovanju z uporabniki prostorov in OK SZDL Logatec.

Od delovnih in družbenopolitičnih organizacij nam je uspelo zbrati 254.000 din za ureditev prostora v stari šoli v KS Tabor za potrebe Zgodovinskega arhiva občine Logatec. Prostor je že izroččen svojemu namenu.

Pregled sredstev SIS družbenih dejavnosti v letu 1983 in planirana sredstva za leto 1984

Tabela 2

	Ocena realizacije programov po rebalansih finanč. načrta 1983	Realizacija prihodkov iz BOD in DOH 1983	Ocena priliva prihodkov iz BOD in DOH po ∅ stopnji 1983	Delovna gradiva za planirana sredstva iz BOD in DOH za l. 84	IND 4 : 2
	1	2	3	4	5
	∅ stopnja				
Skupnost otroškega varstva - dejavnost	17.396	16.742	1,47	20.110	122,8
- denarne pomoči	9.996	8.026	1,03	10.712	141,8
Občinska izobraževalna skupnost	65.644	63.876	5,63	77.018	125,5
Občinska kulturna skupnost	3.833	3.366	0,30	4.104	175,0
Telesnokulturna skupnost	3.176	2.927	0,26	3.557	130,1
Skupnost socialnega skrbstva	9.317	8.632	0,83	11.354	137,1
Občinska zdravstvena skupnost	120.106	106.270	12,29	124.744	115,4
- iz BOD			1,52	15.428	
- iz DOH			10,77	109.316	
Skupnost za zaposlovanje	2.408	1.836	0,22	2.233	123,9
Raziskovalna skupnost	643	564	0,04	708	125,5
SKUPAJ:	232.519	212.239	22,07	254.540	122,1

6. Telesno kulturna skupnost (TKS)

Tudi TKS se je v letu 1983 ukvarjala pretežno s finančno problematiko, saj se iz leta v leto TKS namenja realno nižja sredstva. Vseh iz prispevne stopnje zbranih sredstev je bilo 2.927.000 din, večina pa jih je bila dodeljena (2.077.053) Zvezi telesno kulturnih organizacij in za program TKS SRS (440.097 din). Skupščina TKS se je opredelila, da je potrebno zgraditi športno rekreacijski center, ki je bil sprejet s programom samopriskupstva, za potrebe vseh uporabnikov in sprejela predlog nove lokacije, ki naj bi bila v peskokopu na Sekirici, saj zakon o varovanju kmetijskih zemljišč ne dopušča gradnje pod Sekirico.

7. Samoupravna interesna skupnost za zaposlovanje

Skupnost za zaposlovanje je s 1.728.000 din zbranih sredstev lahko pokrila le 75 % programa, zato je bila deležna regijske solidarnosti v višini 563.000 din. Skupnost je zagotavljala socialno varnost 8 upravičencem (86.000 din), ki pa jim je zelo hitro uspelo najti zaposlitev, v pripravo za zaposlitev (110.000 din) pa je vključila 6 brezposelnih oseb, ki so se usposobile za delo v IUUV, Konfekciji (ETA) in Iskri v Hotedršici. V letu 1983 je skupnost napotila 3 invalide osebe na usposabljanje za delo in dve sta se že zaposlili. Njihovo usposabljanje je relativno daljše (6 mesecev) in za to je bilo porabljenih 121.000 din.

Za republiško solidarnost je skupnost združila 59.000 din, ostala sredstva pa so bila namenjena za pokrivanje materialnih stroškov delovanja skupnosti in za strokovno službo v Ljubljani.

Pregled sredstev SIS družbenih dejavnosti v letu 1983 in planirana sredstva za leto 1984

Tabela 3

(nadaljevanje tabele 2)

SIS	Osnova za izračun dovolj. porabe v letu 1984	% povečanja	Dovoljena poraba 1984
	6	7	8
SOV - dejavnost	17.287	21,6	21.021
- dejav. pomoči	7.983	21,6	9.707
OIS skupaj	65.377	21,6	79.498
OKS	3.452	21,6	4.198
TKS	3.076	21,6	3.740
SSS	8.966	21,6	10.903
OZS skupaj	100.940	21,6	122.744
Zaposlovanje	1.728	21,6	2.101
Raziskovanje	590	21,6	717
SKUPAJ:	209.399	21,6	254.629

8. Občinska raziskovalna skupnost (ORS)

V letu 1983 je ORS usmerila svojo dejavnost v iskanje in organiziranje novih razvojnih možnosti v logaškem združenem delu. Sodelovali smo predvsem s TOZD Elektro strojni obrati DO KLI. Organizirali smo posvetovanje o inovativni dejavnosti in podelili plakete inovatorjem za leto 1982. Financirali smo društva, ki delujejo na področju raziskav (Jamarsko društvo in Radio klub »Dolomiti«). Za svoje delovanje smo zbrali s prispevno stopnjo 564.000 din.

Programi za leto 1984

V tabeli 2 je prikazana tudi ocena sredstev, ki jih bomo zbrali s poprečno prispevno stopnjo v letu 1984 po posameznih skupnostih. Prikazani so tudi ovrednoteni programi skupnosti, ki pa še niso v fazi osnutkov, saj se bodo finančni načrti sprejemali po zaključnih računih za leto 1983. Dovoljen obseg skupne porabe za leto 1984 je ob predvideni 27 % rasti dohodka in 20 % zaostajanju, skupaj s prenešenimi sredstvi iz leta 1983 258.629.000 din. Po delovnih gradivih posameznih skupnosti pa bi potrebovali 259.224.000 din. Potrebno bo še usklajevanje med posameznimi skupnostmi, saj naj v globalu prispevne stopnje ne bi bile višje kot leta 1983.

Odrprtih je še nekaj vprašanj glede solidarnosti in Sas o prenosu stroškov za zdravstveno varstvo zaradi nesreč pri delu in poklicnih bolezni ter večini nadomestil OD v breme dohodka organizacij združenega dela (zdravstvo) in širjenja dejavnosti (kultura).

Tudi BOD izvajalcev je v delovnih gradivih ovrednoten samo z 20 % porastom in ne z 21,6 %, kot opredeljuje občinska resolucija za leto 1984. Zato prosimo vse delegate, da posvetijo posebno pozornost sprejemanju delovnih in finančnih načrtov, saj bo le tako omogočeno, da bomo sami odločali o našem skupnem družbenem standardu v občini.

Še opomba glede poprečne stopnje za leto 1984. Kot je razvidno iz tabele, je višja za 0,15 %, vendar naj bi se za toliko znižala stopnja za Skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja zaradi uveljavitve zakona o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb.

V tabeli 3 je prikazano, v skladu z metodologijo za izražanje dovoljene skupne porabe v obci-

ni, izhodišče za planirana sredstva za leto 1984. Skupna poraba se lahko poveča z indeksom 121,6 in sicer na tisti obseg programov, ki je bil usklajen s sredstvi, ki so bila planirana in sporočena SDK na začetku decembra 1983. Vse kasnejše spremembe oz. povečevanje planov prihodkov niso osnova za novo (višje) oblikovanje programov za leto 1984. Ob predpostavki, da bo rast dohodka v občini 27 %, lahko prihodki posameznih skupnosti znašajo skupaj 254.629 tisoč din, kolikor pomeni 21,6 % povečanje programov vseh posameznih skupnosti. Posamezne skupnosti pa se bodo morale znotraj globala uskladiti in prilagoditi svoje želje materialnim možnostim. Problem bo predvsem pri tistih skupnostih (zdravstvo), kjer materialni stroški predstavljajo večji delež v strukturi porabe in hitreje naraščajo kot celotna skupna poraba. Nobena skupnost pa ne bo mogla samostojno povečati svojega programa, ne da bi se uskladila z ostalimi skupnostmi. Zato je v tabeli prikazano, za vsako posamezno skupnost, s kakšnimi sredstvi bi lahko razpolagali v letu 1984, finančni načrti pa bodo morali biti prilagojeni tem materialnim možnostim. Iz tabele 2 je razvidno, kakšni so bili delovni osnutki za finančne načrte, vendar še enkrat poudarjamo, da so ti delovni načrti preniko ovrednoteni, kljub temu, da se že sedaj razhajajo z dovoljeno porabo. Ker nimamo kriterijev za diferenciran pristop k vrednotenju programov, menimo, da je najbolj pravično, da se vsem skupnostim povečajo sredstva z enakim odstotkom, delavci pa se bodo potem preko svojih delegatov odločali, kateri skupnosti bo še kaj dodano, seveda s tem, da bo drugi skupnosti ravno toliko odvzeto.

smo bili pri dodeljevanju stanovanj omejeni ne dodeljevanje med letom izpraznjenih stanovanj tako da smo dodelili 9 stanovanj novim imetnikom stanovanjske pravice. Število pričakovanih – prosilcev za solidarnostna stanovanja se večja, kar je med drugim tudi posledica nekontinuiranega reševanja stanovanjskih vprašanj v delovnih organizacijah.

Stanarino smo opredelili kot družbeno priznana cena za uporabo stanovanja, ki naj bi omogočila enostavno reprodukcijo stanovanjskega fonda.

Sedanje stanarine ne zagotavljajo materialne osnove za vzdrževanje stanovanj, saj amortizacija predstavlja velik del stanarine, kar nenehno zmanjšuje ostala sredstva. Neizpolnjevanje obveznosti pri plačevanju stanarin in drugih prispevkov predstavlja veliko oviro za že tako majhno materialno podlago. (282.400,00 din neplačane stanarine in 24.000,00 din neplačanih prispevkov etažnih lastnikov). Ob šibko opredeljeni podlagi za zagotavljanje enostavne reprodukcije v stanovanjskem gospodarstvu se zaradi neurejenih odnosov pojavlja torej še vrsta težav pri prilivu sredstev, ki so vir gospodarjenja s stanovanjskim skladom.

Delo skupščine je potekalo, tudi na uresničevanju sprejetih vsebinskih nalog programa dela, ki je obsegal področje dopolnjevanja in dograjevanja samoupravnih aktov s področja stanovanjskega gospodarstva, racionalizacije stanovanjske gradnje, cen stanovanjske gradnje itd. Poleg tega je bila obravnavana tudi ocena o uveljavljanju stanovanjske politike in sicer skupaj z občinskimi svetom zveze sindikatov. Samoupravna organiziranost stanovalcev, kljub prizadevanjem še vedno ni zaživela v izpolnjevanju vseh obveznosti iz zakona, zato bo potrebno za zagotovitev vsebine dela še veliko naporov in skupnih prizadevanj, predvsem v smislu prevzema vseh odgovornih nalog s področja gospodarjenja.

2. Samoupravna komunalno interesna skupnost

Skupščina komunalne interesne skupnosti je na seji dne 13. aprila 1983 po široki obravnavi v krajevnih skupnostih in TOZD, sprejela plan komunalnih dejavnosti za leto 1983. V drugi polovici leta pa je bilo ugotovljeno, da je plan nekoliko preskromno zastavljen, ker so osebni dohodki rasli hitreje, kot je bilo v začetku leta predvideno. Zato je skupščina SKIS na seji dne 10. 10. 1983 sprejela rebalans plana komunalnih dejavnosti za leto 1983, ki je bil tudi v celoti realiziran.

Viri sredstev, ki se zbirajo na žiro računu SKIS so naslednji:

1. Za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe združujemo sredstva v višini 1 % iz dohodka od osnove BOD. Teh sredstev je bilo v letu 1983 zbranih 7.000.000,00 din in so bila po posebnem ključu razdeljena krajevnim skupnostim v občini. Vzdrževanje cest, javne razsvetljave, parkirnih prostorov in drugih komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter zimsko vzdrževanje cest, je bilo v letu 1983 zadovoljivo, saj so bile ceste prevozne vse leto in tudi v zimskem času. V KS Vrh in Naklo Logatec pa je bilo del teh sredstev namenjenih tudi za modernizacijo cest in ulic, zato je bilo v teh KS vzdrževanje cest nekoliko slabše.

Drugi vir sredstev v višini 1 % iz dohodka od osnove BOD je namenjen za komunalno urejanje in opremljanje stavbnih zemljišč v naselju, ki se ureja na podlagi sprejete urbanistične dokumentacije.

1. 1 % iz dohodka od osnove BOD	7.000.000 din
2. Nadomestilo za uporabo stavb. zemljišča	1.200.000 din
3. Soudeležba občanov za asfaltiranje ulic	1.475.000 din

Poročilo o delu samoupravnih interesnih skupnosti gospodarskih dejavnosti za leto 1983 in program dela za leto 1984 v občini Logatec

1. Samoupravna stanovanjska skupnost

Delo skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti je potekalo na osnovi sprejetega programa, ki je temeljil na izvajanju določil zakona o stanovanjskem gospodarstvu, družbenega dogovora, samoupravnega sporazuma o temeljih plana SSS za obdobje 1981–1985 in programu zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije.

Delovni načrt za leto 1983 je vseboval več sklopov nalog, različnih po vsebini, ki ga je skupščina sprejela na svoji 6. seji dne 16. 3. 1983. V drugem polletju leta 1983 je bilo ugotovljeno, da so bili plani zastavljeni preskromno. Na osnovi novih podatkov o rasti osebnih dohodkov smo zato pristopili k pripravi rebalansa plana za leto 1983, ki je bil sprejet na 9. seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti.

Skladno s samoupravnim sporazumom združujemo 6 % sredstev za potrebe solidarnosti in vzajemnosti na področju stanovanjskega gospodarstva. Glede na notranjo delitev je bilo v letu 1983 zbranih na računu sredstev za družbeno pomoč (1,28 na BOD iz dohodka, plačila

anuitet in obresti od posojil, lastna udeležba stanovanj, prispevek za kadrovska stanovanja) 16.215.256,00 din. Sredstva so bila porabljena skladno s planom in sicer za posojila borcem in obrtnikom 1.500.000,00 din, odplačila najetih posojil za nakup stanovanj 835.717,00 din, za delno nadomestitev stanarine in sofinanciranje socialnega varstva 121.217,00 din, ter za nakup stanovanj v višini 10.011.638,00 din, kjer smo glede na priliv sredstev sklepali pogodbe o nakupu stanovanj pri DO GRADNIK Logatec, (360 m², kar pomeni 6 dvosobnih stanovanj v stolpcu na Pavšičevi ulici – sosesa S-1 za Narodnim domom). V letu 1983 smo sofinancirali tudi urbanistični načrt in elaborat kategorizacije zemljišč v vrednosti 177.500,00 din.

Vzajemnostna sredstva (1 % na BOD iz čiste ga dohodka), ki se združujejo na računu LB-SKB so bila porabljena skladno z razpisom za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti in sicer:

individualnim prosilcem v višini 4.650.000,00 din in delovnim organizacijam za nakup družbenih stanovanj 2.550.000,00.

Ker v letu 1983 nismo pridobili nobenega novega stanovanja (zamujanje rokov pri izvajalcih)

4. Vračilo vezanih sredstev pri LB	1.860.000 din
5. Prispevek občanov za gradnjo kanalizacije	1.250.000 din
SKUPAJ	12.785.000 din

Ta sredstva pa so bila porabljena

1. Za komunal. ureditev in asfalt soseske S-1 za Narodnim domom, vzhodni del ..	7.900.000 din
2. Za asfalt. ulice Nova vas (op.: 575.000 je bilo dodanih iz sredstev skupne komunalne rabe - skupaj je bilo porabljenih sredstev za ulico Nova vas 2.210.000 din)	1.635.000 din
3. Položitev kanalizacije v soseski S-1 (zapadni del)	3.250.000 din

SKUPAJ 12.785.000 din

Asfaltirana je bila tudi Stara pot in ulica Klanec v Mandrge v skupni vrednosti

1.304.000 din	
- od tega so občani prispevali	627.000 din
- KS Naklo	250.000 din
- SKIS iz sredstev skupne kom. rabe	427.000 din

SKUPAJ

1.304.000 din

OPOMBA:

Združevanje sredstev za asfaltiranje ceste SMREČJE-ŽIRI in TRATE-VEHARŠE bo obdelano v poročilu odbora za samoprisevek.

3. Kmetijsko zemljiška skupnost

Izvajanje nalog KZS Logatec je bilo v letu 1983 zasnovano na podlagi srednjeročnega programa dela, ter programa dela za leto 1983. V teklem letu so bile izvršene volitve novih samoupravnih organov, to je skupščine, izvršnega odbora, odbora za samoupravni nadzor, finančna in administrativna dela so prevzele Skupne strokovne službe SIS občine Logatec. Izvršni odbor skupnosti je imel v preteklem letu sedem sej, delegati skupščine so zasedali dvakrat. Delegati oz. člani so se sej redno udeležili (udeležba vedno nad 75 %) in na njih aktivno sodelovali. Tako delegati skupščine kot člani IO izhajajo iz vrst zasebnih kmetijskih proizvajalcev. Najpomembnejša oz. glavna dejavnost KZS je bila v letu 1983 posvečena skrbi za obdelanost zemljišč in izboljšanju oz. pridobivanju novih kmetijskih zemljišč.

V preteklem letu so bile izvršene agromelioracije na 12 ha katere je sofinancirala KZS v višini 70 % v vrednosti din 150.000.-, za ureditev dodatnih površin pašnika v Novem svetu pa smo dobili sredstva Zveze KZS Slovenije v višini din 490.000.- na podlagi SaS o združevanju sredstev za agromelioracije. KZS je sodelovala tudi pri pripravi letnih programov OVS Ljubljana - Sava in Zveze KZS Slovenije in sicer na področju priprave planov agro in hidromelioracij. KZS je v preteklem letu aktivno sodelovala pri izvajanju prometa s kmetijskimi zemljišči. Tako je bilo v prodaji ponudeni 97.579 m² zemljišč, vendar je KZS na podlagi zakona o kmetijskih zemljiščih lahko odkupila le 17.208 m² v vrednosti 120.000.- din. V kmetijski zemljiški sklad je bilo na podlagi 33. in 145. člena ZKZ prenešeno 25 ha zemljišč in sklenjenih 6 novih zakupnih pogodb.

Pri izvajanju zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč je KZS sodelovala pri določenih zapušćinskih razpravah in dajala mnenja v zvezi s tem. V letu 1983 je potekala revizija odloka o zašćitvenih kmetijah. Javne obravnave odloka so potekale po vseh krajevnih skupnostih v občini.

Menimo, da je bilo delo KZS v preteklem letu uspešno, večjo odgovornost pa mora KZS nameniti intenzifikaciji kmetijske proizvodnje. Vendar pa ne smemo mimo dejstev, da je KZS v letu 1983 vse skozi srećevala s finanćnimi težavami in bistvenih sprememb tudi v letu 1984 ne pričakujemo. Koncem leta 1982 sprejeti zakon o var-

stvu kmetijskih zemljišč je namreć prepovedal vsako spremembo namembnosti zemljišč do uskladitve družbenih planov občine vključno s prostorskim delom z navedenim zakonom to pa je povzročilo, da se je dohodek skupnosti zmanjšal za več kot polovico.

Dohodek od odšćodnin je znašal 300.000.- din oz. namembnost je spremenilo 1,5 ha zemljišč. Od tega zneska je KZS odvedla Zvezi vodnih skupnosti 180.000.- din, Zvezi KZS Slovenije 40.000.- din, tako da je bilo iz tega vira čistih prihodkov le 70.000.- din. Drugi dohodek, to so odšćodnine po 15. členu ZKZ od izkopanih rudnin je znašal 110.000.- din. Prenos iz preteklega leta je znašal 834.000.- din. Celotni dohodek KZS v letu 1983 tako ocenjujemo na 1.200.000.- din. Poraba sredstev smo delno navedli že v prvem delu poročila, za redno delovanje skupnosti pa se je porabilo 650.000.- din.

Iz poročila je torej razvidno, da bo v letu 1984 potrebno iskati nove vire financiranja, sicer sredstev niti za redno delovanje ne bo dovolj.

4. Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom

Skupščina interesne skupnosti za varstvo pred požarom je koncem meseca februarja 1983 sprejela po predhodni obravnavi v TOZD in KS letni program dela za leto 1983. V izhodiščih je bilo postavljeno, da bodo sredstva rasla nominalno za 20 %, kar pa je bilo v drugi polovici leta preseženo na račun večje inflacije. Sredstva, ki so se zbrala nad prvotno sprejetim planom so bila z rebalansom plana v mesecu decembru 1983 skoraj v celoti razporejena za tiste namene, ki jih v zaćetku leta ni bilo mogoće zagotoviti in na račun prekoraćitev zaradi porasta cen.

Požarna skupnost je za redno financiranje programa razpolagala z naslednjimi viri sredstev:

1. Prenos sredstev iz leta 1982	90.324.- din
2. Prispevek za protipožarno varnost po - stopnji 0,5 iz:	
- gospodarstva	3.531.892.- din
- negospodarstva	549.204.- din
- od civilno pravnih oseb	47.575.- din
3. Prispevek Zavarovalne skupnosti Triglav	421.059.- din
4. Prispevek od prevoza pitne vode	45.743.- din

SKUPAJ 4.685.797.- din

Ta sredstva pa so bila porabljena za:

1. Odplaćilo anuitet (za intervencijska vozila in sistem radijskih zvez)	1.452.137.- din
2. Dotacija Obćinske gasilske zveze Logatec in Gasilskim drušćtvom za redno dejavnost in vzdrževanje po programih	1.906.000.- din
3. Sofinanciranje alarmnega sistema	300.000.- din
4. Nadomestna in dopolnilna oprema	419.823.- din
5. Nakup goriva in maziva	180.000.- din
6. Vzdrževanje vozil in opreme	143.600.- din
7. Administrativni stroški in strokovne službe	172.960.- din
8. Drugi manjši odhodki	38.295.- din

SKUPAJ 4.612.815.- din

Na osnovi višine zbranih sredstev je bil program požarne skupnosti skoraj v celoti izvršen in ni bilo posebnih večjih problemov. Poudariti pa moramo, da se je število požarnih intervencij v letu 1983 moćno zmanjšalo nasproti prejšnjim letom in da je bila tako tudi požarna škoda mnogo manjša, kar je tudi odraz boljše in obsežnejše dela na področju preventive v šolah, KS in TOZD in boljše osvešćenosti prebivalstva.

Programi za leto 1984

1. Samoupravna stanovanjska skupnost

V letu 1984 ne predvidevamo uvajanje novih virov financiranja za stanovanjsko gospodarstvo, zaćo ostajamo na istem odstotku, kot v letu 1983. Glede na resolucijske usmeritve občine Logatec v letu 1984 predvidevamo, da bodo sredstva za osebne dohodke porasla za 21 % napram letu 1983. Zaradi tega, ker so vsi prihodki za stanovanjsko gospodarstvo v odvisnosti od porasta sredstev za OD, planiramo 21 % večji pritek sredstev za stanovanjsko gospodarstvo.

1,28 % na BOD nepovratna iz dohodka - sredstva po stopnji za namene solidarnosti, bodo torej 21 % večja kar pomeni, da bomo v letu 1984 ob upoštevanju ostalih manjših obveznosti odhodkov, laže namenili za nakup solidarnostnih stanovanj 11.500.000,00 din sredstev, kar pomeni nakup 5 dvosobnih stanovanj v približni izmeri 300 m², po izhodišćni ceni 38.000,00 din za m². Ne glede na zvezni odlok o zamrznitvi cen, naj bi v letu 1984 povećali stanarine skladno s priporočili in stališći republićske skupščine. Povećanje stanarin bo v letu 1984 takšno, da bomo dosegli 0,75 % programirane stanarine, ki jo mora posamezna SSS doseći v letu 1985, s tem da bo amortizacija v stanarini najmanj v višini 0,6 % revalorizirane vrednosti. Ob tem povećanju, ki bo sigurno večji kot je bil planiran po samoupravnem sporazumu o prehodu na ekonomske stanarine, bo več imetnikov v položaju, ko bo dejanska stanarina večja od znosne stanarine, zato planiramo v letu 1984 tudi več sredstev za delno nadomešćanje stanarin 160.000,00 din.

Tudi sredstva vzajemnosti so planirana za 21 % večje, kar pomeni, da bomo v letu 1984 zbrali na račun u pri LB-SKB Ljubljana 8.712.000,00 din. Ta sredstva bodo namenjena

za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v individualni in družbeni lastnini. Razmerje sredstev naj bi bilo 60 % proti 40 % v korist družbene, odvisno pa bo še od zbranih podatkov o potrebah v delovnih organizacijah.

Od vsebinskih področij bomo delo skupščine usmerili na tista področja, ki jih v letu 1983 nismo dokonćno razrešili. To so predvsem vprašanja v zvezi z vzdrževanjem stanovanj, saj moramo v letu 1984 sprejeti nov dogovor za opravljanje vzdrževalnih del ter sprejeti sporazum o usklajevanju planov vseh udeleženecv stanovanjske gradnje. Skupaj z obćinskim sindikalnim svetom bomo pripravili analizo usklajenosti planov TOZD in DS s planom samoupravne stanovanjske skupnosti in usklajenosti s pozitivno zakonodajo. Še nadalje bomo aktivno delovali tudi na področju vsebine dela skupnosti stanovalcev in njihove samoupravne organiziranosti. Prav tako bomo skupaj z druženopolitićno skupnostjo morali izpeljati dogovor o nadaljnji gradnji stanovanj v soseski S-1 za Narodnim domom, glede na probleme, ki so se pojavili v letu 1983 (zamujanje rokov gradnje, naćin gradnje, odnos - investitor-kupec itd.).

2. Samoupravna komunalno interesna skupnost

Za leto 1984 ne predvidevamo uvajanje novih virov financiranja komunalnih dejavnosti in ostanejo isti in v istem odstotku kot v letu 1983. Glede na resolucijske usmeritve občine Logatec v letu 1984 predvidevamo, da bodo sredstva za osebne dohodke porasla za 21 % napram letu 1983. Ker so vsi prihodki za komunalne dejavnosti v soodvisnosti od porasta sredstev za osebne dohodke, planiramo 21 % večji pritek sredstev za komunalne dejavnosti v letu 1984.

1. Sredstva za skupno komunalno rabo v višini 1 % iz dohodka od osnove BOD po sporazumu 8.500.000 din
Namen porabe teh sredstev v letu 1984 bo isti kot v letu 1983.

2. Sredstva za komunalno urejanje in opremljanje stavbnih zemljišč – osnovni viri
– po sporazumu 1 % iz dohodka od osnove BOD za komunal. opremo stavb. zemljišč 8.500.000 din
– nadomestilo za uporabo stavb. zemljišča 1.200.000 din
SKUPAJ 9.700.000 din

K tem sredstvom planiramo še dodatne vire:
– del sredstev skupne komunalne rabe in del sredstev skupnosti KS 2.000.000 din
– dodatni prispevki OZD 1.410.000 din
– prispevki občanov in 1.455.000 din
– premostitveni kredit LB, ki bi ga vrnil iz sredstev leta 1985 3.500.000 din
SKUPAJ 18.065.000 din

PORABA SREDSTEV

– Celotna komunalna oprema poslovitvenega prostora v KS Naklo 3.256.000 din
– komunalna ureditev in položitev asfalta na Vodovodni cesti, del ulice Čevica, Potoški cesti, Ulici talcev, Brød, Režiški cesti (del), odcepu Gorenjske ceste 11.910.000 din
– komunalna ureditev in položitev asfalta priključkov Gubčeve in Titove ceste na cesti M – 10 ter ureditev prostorov pred Škrlem in Muscem 2.000.000 din

OPOMBA: Ta ureditev je pogojena z ureditvijo počasnega pasu ob cesti M – 10 od Postaje milice do Klama iz sredstev samopriskevka
– drugi stroški in projekti 899.000 din
SKUPAJ 18.065.000 din

3. Dodatni prispevki OZD za modernizacijo ulic

Predsedstvo SKIS je na seji dne 23. 11. 1983 sprejelo predlog, da tudi organizacije združenega dela še dodatno prispevajo svoj delež sredstev v primerih, ko se modernizira ulica mimo objekta v katerem ima posamezna OZD svojo poslovno dejavnost. Ti prispevki bi v letu 1984 znašali:

1. Za modernizacijo ulice BROD
– KLI za poslovni objekt na Brodu 500.000 din
– GRADNIK 400.000 din
2. Za ureditev prostora pred Muscem in novo trgovino Mercatorja
– KONFEKCIJA za poslovni objekt na Čevici 100.000 din
– MERCATOR za poslovni objekt na Tržaški 50.000 din

3. Ureditev prostora pred Škrlem
– ALPINA ŽIRI za poslovalnico pri Škrlju 100.000 din
4. Prostor pred šolo Edvarda Kardelja v KS Tabor
– osnovna šola EK 160.000 din
5. Odcep Režiške ceste
– Gozdno gospodarstvo za odcep gozndne ceste od Režiške ceste 100.000 din

SKUPAJ 1.410.000 din
V kolikor organizacije združenega dela ne bodo prispevale predvidenih sredstev bo potrebno plan SKIS za leto 1984 skržiti.

CESTNO GOSPODARSTVO

Na območju občine Logatec je kategoriziranih:
– regionalne ceste 41.965 km
– lokalne ceste 34.980 km
SKUPAJ 76.945 km

SREDSTVA ZA VZDRŽEVANJE TEH CEST

Po ključu, ki ga je sprejela Skupnost za ceste Slovenije na seji dne 28. 12. 1983, dobi občina Logatec 0,80839 % od vseh zbranih sredstev namenjenih za vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest v SRS. Ta sredstva so namenjena izključno za enostavno reprodukcijo v cestnem gospodarstvu. Sredstva za razširjeno reprodukcijo (novogradnjo cest) pa še naprej ostajajo v pristojnosti Skupnosti za ceste Slovenije. Prihodki sredstev od pogonskega goriva in taks na motorna vozila (cestnine) 15.489.444 din

Odhodki
Vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest ter zimska služba 15.489.444 din

SREDSTVA SKUPNOSTI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Prihodki
Prispevek 0,5 % iz dohodka od osnove BOD po sporazumu 4.000.000 din

Poraba:

1. Prispevek za sanacijo vodovodov v Hotedršici in Rovtah 500.000 din
2. Prispevek za modernizacijo ulic v KS Naklo in Tabor 1.000.000 din
3. Nakazilo sredstev krajevnim skupnostim na podlagi sklepa Skupnosti KS 2.500.000 din

SKUPAJ 4.000.000 din

3. Kmetijsko zemljiška skupnost

Kmetijsko zemljiška skupnost Logatec bo v okviru svojih nalog in pristojnosti v letu 1984 izvršila naslednje naloge:

1. Na področju izvajanja programa agrarnih operacij

– v sodelovanju s pospeševalno službo KZ Logatec bo izdelan projekt za ureditev skupnega pašnika na Režišah (37 ha) in v sodelovanju s pospeševalno službo Mercator – KGZ Sora Žiri bo izdelan projekt agromelioracij na desetih kmetijah na področju Vrha, Hlevnega vrha in Hleviš. Sredstva za izvedbo obeh nalog so zagotovljena pri Zvezi KZS Slovenije, k izvedbi del pa se pristopi spomladi.

– pripravili bomo program čiščenja mreže melioracijskih jarkov, ki že obstajajo na planinskem polju. Dela bo izvedla in financirala OVS Ljubljana – Sava do začetka vegetacije.

– v sklopu programa OVS Ljubljana – Sava bo izdelana teh. dokumentacija za ureditev potoka Logaščica od gradu do Lokve, kot glavnega odvodnika melioracijskega območja. Sredstva za izdelavo projekta bo zagotovila KZS in bo izdelan do junija 1984.

– v letu 1984 bomo nadaljevali z izvajanjem malih melioracij,

– izdelali strokovno oceno o možnostih hidromelioracij v dolini Rovtarice,

– pripravili in sprejeli strožje ukrepe glede intenzivne obdelave zemljišč kmetijskega zemljiškega sklada.

2. Za zagotavljanje boljše obdelanosti kmetijskih zemljišč bodo izvedene sledeče aktivnosti:

– do konca februarja 1984 bomo v sodelovanju z obema zadrugama opravili revizijo programa ukrepov za intenzifikacijo kmetijske proizvodnje in izvajali ta program,

– sodelovali z vsemi lastniki zemljišč, ki so bili doslej evidentirani kot slabi obdelovalci in jim nudili strokovno pomoč oz. ukrepali po 18. členu ZKZ v kolikor bi le-ti ravnali v nasprotju z našimi predlogi. O stanju glede obdelanosti bomo obveščali Zvezo KZS Slovenije in inšpekcijsko službo.

Spremljanje in vključevanje v promet s kmetijskimi zemljišči ostaja prioritarna naloga KZS. V I. tromesečju bo KZS sodelovala pri pripravi oz. pri spremembah in dopolnitvah zakonov s področja kmetijstva. Konkretna sprememba se predvidevajo na področju intenzivne obdelave. Na podlagi Zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti bo KZS vztrajala pri doslednem izvajanju varstva kmetijskih zemljišč.

V letu 1984 bo glede na zahteven program potrebno oživiti delo posameznih komisij določenih v statutu KZS in dokončno rešiti tudi problem financiranja.

Poleg že naštetih nalog pa bo KZS izvajala v letu 1984 tudi vse tiste naloge, ki so določene v zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zakonu o preživninskem varstvu.

4. Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom

Za leto 1984 ne načrtujemo nobenih novih virov za financiranje programa dejavnosti, prav tako pa tudi ne spreminjanja prispevne stopnje. Na osnovi izhodišč in usmeritev planiramo nominalno rast sredstev za 21 % nasproti letu 1983, kar je seveda v odvisnosti od porasta sredstev za osebno porabo.

Tako naj bi zbrali za leto 1984 naslednja sredstva:

1. prenos sredstev iz leta 1983 72.981.- din
2. prispevki iz dohodka na BOD po stopnji 0,5 iz gospodarstva 4.370.000.- din
– negospodarstva 600.000.- din
– civilno pravnih oseb 150.000.- din
3. prispevek Zavarovalne skupnosti Triglav 440.000.- din

SKUPAJ 5.632.981.- din

Zbrana sredstva bodo po programu uporabljena za naslednje namene:

1. za odplačilo anuitet (radijske zveze in intervensijske vozila) 2.000.000.- din
2. financiranje programov dela Občinske gasilske zveze in GD 1.570.000.- din
3. nabava manjkajoče opreme in 740.000.- din
4. vzdrževanje opreme in nakup potroš. materiala 260.000.- din
5. financiranje regijskega centra za preprečevanje in odstranjevanje posledic nevarnih snovi 200.000.- din
6. stroški izobraževanja na rep. ravni 200.000.- din
7. financiranje strokovnih služb ... 230.000.- din
8. nabava goriva in maziva 180.000.- din
9. drugi manjši funkcionalni izdatki 100.000.- din
10. rezerva 152.981.- din

SKUPAJ 5.632.981.- din

Ocenjujemo, da bo s planiranimi sredstvi možno realizirati program dela za leto 1984, razen v primeru, če bi prišlo do večjih katastrofalnih požarov, ki bi terjali mnogo večjo porabo gasilnih sredstev, goriva, ali celo odškodnin in nadomestil osebnega dohodka posameznim delavcem, ki bi bili dalj časa angažirani pri požarnih intervencijah.

SPLOŠNA PORABA

Izhodišča za splošno porabo za leto 1983 so bila, da lahko sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb v občini porastejo za 10,7 % glede na leto 1982. Glede na to je na začetku leta 1983 znašal dovoljen obseg sredstev 36.213.000 din. Bili pa sta še dve bistveni spremembi v proračunu:

– davek od prometa proizvodov in storitev se združi na nivoju SRS, republika pa občini odstopi

določen delež od zbranega davka na območju občine. Tako je bil delež za občino Logatec v začetku leta 1983 določen na višini 3,08 %.

– ukinjen je bil davek na tovorna vozila.

Prihodev sredstev se je mesečno kontroliral s pomočjo plana sredstev za splošne potrebe. Primerjali so se planirani in dejanski prihodki. Dejanski prihodki niso smeli presežati planiranih.

Dovoljena poraba za leto 1983 se je povečala z aneksom k družbenemu dogovoru o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v letu 1983.

Ker se večina sredstev proračuna občine Logatec nameni za financiranje z zakonom določenih dejavnosti, je bilo možno povečati prihodek za 4 %. To je bil največji možni odstotek povečanja glede na aneks, ker se pač večina sredstev proračuna nameni za financiranje dejavnosti, določenih z zakonom in nimamo še drugih postavk v proračunu.

Drugo povečanje je bilo možno še na osnovi dejstva, da je bila izterjava davkov nad 95 % in je bilo za ta znesek nad 95 % možno povečati proračun.

Da bi lahko pokrili vse proračunske odhodke, se je povečal delež odstopljenega republiškega davka od prometa proizvodov od 3,08 % na 10,39 %. Odstopljeni delež za leto 1983 je 2.603.245 din.

Skupni prihodki proračuna za leto 1983 so znašali 44.248.320 din, od tega so izvirni prihodki 39.753.388 din. Razporejeno je bilo 42.579.400 din, razlika 1.668.920 pa se razdeli:

– razporejeno na posebno partijo proračuna	97.317
– za intervencije v kmetijstvu in proizvodnji hrane	71.943
– za prenos v proračunu za leto 1984	1.499.660
SKUPAJ	1.668.920

Glede na zvezni zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev DPS je SDK ugotovila, da se je proračunska poraba v občini Logatec gibala v planiranem obsegu in da ni nobenih viškov.

Izhodišča za leto 1984 so, da bi sredstva za splošno porabo porasla v globalu za 16,2 %.

Ta limita pa ne velja za:

- financiranje temeljnega sodišča,
- financiranje temeljnega javnega tožilstva,
- financiranje sodišča združenega dela,
- financiranje medobčinskih inšpekcijskih služb in
- financiranje priznavalnih borcem NOV.

Na ta način se poskuša razrešiti perečo problematiko financiranja pravosodnih organov, medobčinskih inšpekcijskih služb in priznavalnih borcem NOV po merilih in kriterijih republiškega sekretariata za pravosodje in upravo in republiškega komiteja za borce in vojaške invalide.

Spremenjen je tudi delež, ki ga republika odstopa občini, in sicer znaša za leto 1984 17,39 %.

IZVRŠNI SVET

Predlog programa dela Občinske skupščine in njenih zborov v letu 1984

A. TEME VSEBINSKEGA ZNAČAJA

I. TRIMESEČJE

1. Uresničevanje – problematike zdravstvene politike in dejavnosti v občini Logatec. Gradivo pripravijo predsedstvo OZS, delovna skupina in SSS-SIS, objavljeno bo v prilogi Logaških novic. Nosilci razprave so delegacije – vodstva DPO in samoupravni organi v TOZD in KS.

Gradivo obravnavajo – sprejemajo ZZZ, ZKS, DPZ in kot 4. zbor skupščina zdravstvene skupnosti.

2. Osnutek družbenega plana občine Logatec za obdobje 1981–85

Gradivo pripravita izvršni svet in komite za DER in DP.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo občinska vodstva DPO, komisija za družbeno planiranje, predsedstvo SO, IS SO in OO MGZ.

Gradivo obravnavajo in sprejemajo ZZZ, ZKS in DPZ.

3. Predlog družbenega plana občine Logatec za obdobje 1981–85

Gradivo pripravita izvršni svet in komite za DER in DP obravnavajo in sprejemajo pa ZZZ, ZKS in DPZ.

4. Predlog resolucije o uresničevanju družbeno-ekonomske politike v občini Logatec v letu 1984

Gradivo pripravita izvršni svet in komite za DER in DP obravnavajo in sprejemajo pa ZZZ, ZKS in DPZ.

5. Ocena uresničevanja družbenega varstva otrok v občini Logatec

Gradivo pripravi predsedstvo skupnosti otroškega varstva, delovna skupina in SSS-SIS. Objavljeno bo v prilogi Logaških novic.

Delegacije v TOZD in KS organizirajo o gradivu širšo razpravo.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZZ, ZKS, DPZ. Kot 4. zbor sodelujejo delegati skupščine otroškega varstva.

6. Informacija o vsebini družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1984

Gradivo pripravi IS SO.

Informacijo obravnavajo in se o njem opredelijo ZZZ, ZKS, DPZ.

7. Predlog programa dela skupščine občine in njenih zborov

Gradivo pripravijo sekretariat SO, predsedstvo SO, IS SO. Objavljeno bo v prilogi Logaških novic.

Gradivo obravnavajo in sprejemajo ZZZ, ZKS, DPZ.

8. Ocena stanja gostinske in turistične dejavnosti v občini Logatec ter nadaljnje razvojne možnosti in usmeritve

Gradivo pripravi komite za DER in DP.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo IS SO, OZD s področja gostinstva in turizma, OZLO – sekcija za gostinstvo, KO za društva pri OK SZDL.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic, obravnavano in sprejemajo pa ga ZZZ, ZKS, DPZ.

II. TRIMESEČJE

1. Analiza rezultatov poslovanja OZD s področja gospodarstva in negospodarstva v letu 1983

Gradivo pripravi komite za DER in DP.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, IS SO, občinska vodstva DPO in OO MGZ.

Povzetek iz poročil ZR OZD s področja gospodarstva in negospodarstva v letu 1983 bo objavljen v prilogi Logaških novic.

2. Stanje in problematika vzgojnoizobraževalne dejavnosti v občini Logatec

Gradivo pripravijo predsedstvo OIS, delovna skupina in SSS-SIS.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, občinska vodstva DPO, Izobraževalna skupnost Logatec.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic obravnavajo in sprejemajo pa ga ZZZ, ZKS, DPZ in kot 4. zbor skupščina izobraževalne skupnosti.

3. Ocena in delovanje kmetijsko-zemljiške skupnosti Logatec in kmetijske pospeševalne skupnosti

Gradivo pripravijo IO KZS, strokovna služba KZS in kmetijska pospeševalna služba.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo občinska vodstva DPO, predsedstvo SO, OO MGZ, Kmetijsko-zemljiška skupnost Logatec.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic obravnavajo in sprejemajo ga ZZZ, ZKS, DPZ.

4. Analiza rezultatov poslovanja OZD s področja gospodarstva v I. trimesečju 1984

Gradivo pripravi komite za DER in DP.

V predhodni obravnavi gradiva sodeluje IS SO, predsedstvo SO, občinska vodstva DPO in OO MGZ.

Gradivo obravnavajo in sprejemajo ZZZ, ZKS, DPZ.

5. Ocena gibanja zaposlovanja delavcev v občini Logatec v letu 1983

Gradivo pripravi Skupnost za zaposlovanje Logatec.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo IS SO, predsedstvo SO, občinska vodstva DPO, OO MGZ.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic. Obravnavajo in sprejemajo ga ZZZ, ZKS, DPZ.

6. Ocena delovanja delegatskega sistema

Gradivo pripravi delovna skupina pri predsedstvu SO.

Objavljeno bo v Logaških novicah. Gradivo obravnavajo in sprejemajo ZZZ, ZKS, DPZ.

III. TRIMESEČJE

1. Zazidalni načrt za mestno naselje Logatec

Gradivo pripravita KCS in Gradnik Logatec.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujeta predsedstvo SO in IS SO. Javno razpravo organizirata KK SZDL Naklo in Tabor skupaj s KS.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZZ, ZKS, DPZ.

2. Problematika dela na področju kulturne dejavnosti in materialno stanje kulturnih objektov v občini Logatec

Gradivo pripravijo predsedstvo OKS, delovna skupina in SSS-SIS.

V predhodni obravnavi gradiva sodeluje predsedstvo SO, občinska vodstva DPO, organizacije s področja kulture v občini.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic. Obravnavajo in sprejemajo ga ZZZ, ZKS, DPZ in kot 4. zbor skupščina kulturne skupnosti.

3. Analiza rezultatov poslovanja OZD s področja gospodarstva in negospodarstva v I. polletju 1984

Gradivo pripravi komite za DER in DP.

V obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, IS SO, OO MGZ in občinska vodstva DPO. Gradivo obravnavajo in sprejemajo ZZZ, ZKS, DPZ.

IV. TRIMESEČJE

1. Ocena – rezultati uvedbe enotne – skupne evidence prejemnikov socialno vrstvenih pomoči

Gradivo pripravi SSS-SIS ob pomoči organov Skupnosti za socialno skrbstvo Logatec, SOV, zaposlovanje in stanovanjsko gospodarstvo.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, občinska vodstva DPO, IS SO in skupščine SIS, ki sestavljajo Skupnost socialnega varstva Logatec. Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZD, ZKS, DPZ skupaj s skupščino SV.

2. Analiza stanja na področju stanovanjskega gospodarstva in ocena o uveljavljanju stanovanjske politike

Gradivo pripravi Samoupravna stanovanjska skupnost Logatec.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, IS SO, občinska vodstva DPO.

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZD, ZKS, DPZ.

3. Ocena gibanja zaposlovanja delavcev v občini Logatec v prvem polletju 1984

Gradivo pripravi Skupnost za zaposlovanje Logatec.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, IS, SO, OO MGZ in občinska vodstva DPO.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZD, ZKS, DPZ.

4. Analiza rezultatov poslovanja OZD s področja gospodarstva v 9 mesecih leta 1984

Gradivo pripravi komite za DER in DP.

V predhodni obravnavi gradiva sodelujejo predsedstvo SO, IS SO, OO MGZ in občinska vodstva DPO.

Gradivo obravnavajo ZZD, ZKS, DPZ.

5. Ocena in nadaljnje usmeritve mladinskega prostovoljnega dela v občini

Gradivo pripravi OK ZSMS. Objavljeno bo v prilogi Logaških novic.

Obravnavajo in sprejemajo ga ZZD, ZKS, DPZ.

B. POROČILA ORGANOV, SKUPNOSTI IN OSTALIH SUBJEKTOV

Poročila so našeta v vsebinsko povezanem pomenu. Predlagamo, da bi na posameznih skupščinah obravnavali le po nekaj poročil. Tako bi se delegati lahko temeljiteje seznanili s posredovano problematiko. Vsa poročila obravnavajo in sprejemajo vsi trije zbori (ZZD, ZKS, DPZ).

I. TRIMESEČJE

1. Poročilo o izvršitvi programa dela občinske skupščine in njenih organov v letu 1984 (pripravi predsedstvo SO, sekretariat SO in IS SO)

2. Poročilo o delu izvršnega sveta in upravnih organov v letu 1983 in program dela za leto 1984

(pripravi izvršni svet in upravni organi)

3. Poročilo o delu komisij občinske skupščine v letu 1983 in program dela za leto 1984

(pripravijo komisije občinske skupščine)

4. Poročilo o delu obrambnih struktur v letu 1983 na področju SLO in DS

(pripravi svet za LOVDS)

5. Poročilo o združevanju in porabi sredstev za gradnjo, financiranje in vzdrževanje zaklonišč ter drugih zaščitnih objektov

(pripravi OŠ CZ)

6. Poročilo o delu Temeljnega sodišča v Lj. – Enota na Vrhniki za leto 1983

(pripravi TS Ljubljana – Enota Vrhnika)

7. Poročilo o delu Temeljnega javnega tožilstva v Ljubljani – Enota na Vrhniki za leto 1983

(pripravi Temeljno javno tožilstvo v Ljubljani – Enota na Vrhniki)

8. Poročilo o delu Občinskega javnega pravobranilstva v Ljubljani za leto 1983

(pripravi Obč. javno pravobranilstvo v Lj.)

9. Poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1983

(pripravi družbeni pravobranilec samoupravljanja)

10. Poročilo o delu medobčinskega inšpektorata za leto 1983

(pripravi medobčinski inšpektorat)

11. Poročilo o delu Sodišča združenega dela v Ljubljani za leto 1983

(pripravi Sodišče združenega dela v Ljubljani)

12. Poročilo Postaje milice Logatec o delu za leto 1983

(pripravi Postaja milice Logatec)

13. Poročilo o delu organa za kaznovanje prekrškov za leto 1983

(pripravi organ za kaznovanje prekrškov)

14. Poročilo o uresničevanju družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini Logatec v letu 1983

(pripravi kadrovska služba)

15. Poročilo o delu skupin delegatov za zbor občin in zbor združenega dela republiške skupščine za leto 1983

(pripravi skupina delegatov za ZO in ZZD)

Predlagamo, da se poročila obravnavajo na treh skupščinah, in sicer: poročila pod št. 1., 2., 3., 14. in 15. na eni seji, na drugi seji poročila pod št. 4., 5., 11., 12. in 13., na tretji seji pa poročila pod št. 6., 7., 8., 9. in 10.

Predvidevamo, da bodo na ta način poročila obravnavana z večjo zavzetostjo.

II. TRIMESEČJE

1. Poročilo o izvajanju programa samoprispevka v obdobju 1981–1985 za leto 1983

(pripravi izvršni odbor samoprispevka)

Poročilo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

2. Poročilo o delu KCS za leto 1983 in program dela za leto 1984

(pripravi Komunalno cestna skupnost Logatec)

Poročilo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

3. Poročilo o delu Samoupravne stanovanjske skupnosti Logatec za leto 1983 in program dela za leto 1984 (pripravi SSS)

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

4. Poročilo o delu Kmetijsko zemljiške skupnosti Logatec v letu 1983 in program dela za leto 1984 (pripravi Kmetijsko zemljiška skupnost Logatec)

5. Poročilo o delu Samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu Logatec v letu 1983 in program dela za leto 1984

(pripravi Samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu Logatec)

6. Poročilo o delu Skupnosti za varstvo pred požarom Logatec v letu 1983 in program dela za leto 1984 (pripravi Skupnost za varstvo pred požarom Logatec)

7. Poročilo delegatov SRS v zveznem zboru skupščine SFRJ o delu v letu 1983 (pripravi skupina delegatov SRS)

Predlagamo, da se poročila pod št. 1., 2. in 3. obravnavajo na eni seji, ostala štiri poročila pa na drugi seji.

IV. TRIMESEČJE

1. Poročilo o izvajanju poklicnega usmerjanja v občini Logatec (pripravi Skupnost za zaposlovanje Logatec)

2. Poročilo o izvajanju štipendijske politike v občini Logatec (pripravi Skupnost za zaposlovanje Logatec in kadrovska služba)

Vsa poročila obravnavajo vsi trije zbori.

C. OSNUTKI IN PREDLOGI ODLOKOV

Večina odlokov se sprejema po dvofaznem postopku. V osnutku programa so našeti le odloki, ki se praviloma sprejemajo vsako leto. Ker pa je sprejemanje odlokov odvisno tudi od sprejetja zakonov na republiški ravni je težko vnaprej predvideti vse odloke, ki bodo v letu 1984 sprejeti.

I. TRIMESEČJE

1. Osnutek in predlog odloka o uvedbi prispevka za razširjeno reprodukcijo vodooskrbe v Logatcu (pripravi Gradnik)

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

3. Osnutek in predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o odvozu smeti in odpadkov (pripravi Gradnik)

4. Osnutek in predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (pripravi komite za DER in DP)

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

5. Predlog odloka o pokopališkem redu in pogrebni svečanosti v občini Logatec (pripravi oddelek za obč. upravo in družbene službe)

6. Predlog odloka o hišnem redu (pripravi SSS)

Vse našete odloke sprejemata ZZD in ZKS.

2. Osnutek in predlog odloka o uvedbi prispevka za razširjeno reprodukcijo vodooskrbe v Logatcu (pripravi Gradnik)

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

3. Osnutek in predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o odvozu smeti in odpadkov (pripravi Gradnik)

4. Osnutek in predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (pripravi komite za DER in DP)

Gradivo bo objavljeno v prilogi Logaških novic.

5. Predlog odloka o pokopališkem redu in pogrebni svečanosti v občini Logatec (pripravi oddelek za obč. upravo in družbene službe)

6. Predlog odloka o hišnem redu (pripravi SSS)

Vse našete odloke sprejemata ZZD in ZKS.

II. TRIMESEČJE

1. Osnutek in predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi in organizaciji enot in štabov civilne zaščite v občini Logatec (pripravi OŠ CZ)

2. Osnutek in predlog odloka o kategorizaciji cest (pripravi KCS)

3. Osnutek in predlog odloka o gradnji objektov v varstvenem pasu ceste (pripravi KCS)

4. Osnutek in predlog odloka o oddajanju stavbnih zemljišč v uporabo investitorjem (pripravi KCS)

5. Predlog odloka o zaključnem računu proračuna občine Logatec za leto 1983 (pripravi uprava za družbene prihodke)

6. Osnutek in predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev – kmetij (pripravi KZS)

Vse odloke sprejemata ZZD in ZKS, prvi odlok tudi DPZ.

IV. TRIMESEČJE

1. Osnutek in predlog odloka o davkih občanov (pripravi uprava za družbene prihodke)

2. Osnutek in predlog odloka o davku na promet proizvodov in od plačil za storitve (pripravi uprava za družbene prihodke)

3. Predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Logatec za leto 1984 (pripravi komite za DER in DP)

4. Predlog odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v občini Logatec v letu 1985 (pripravi komite za DER in DP)

O vseh osnutkih in predlogih razpravljata in jih sprejemata ZZD in ZKS.

OBRAZLOŽITEV:

Občinska skupščina oziroma njeni zbori sprejmejo v začetku leta program svojega dela zaradi zagotovitve načrtnosti in kontinuitete delovanja ter skladnosti in izvajanja sprejetih temeljnih družbenih dokumentov in predpisov.

Pri predlogu programa so upoštewane vse pripombe na osnutek.

Kot najvišji organ oblasti v občini bo občinska skupščina obravnavala in sprejela skladno s programom svojega dela predpise, ki jih narekuje zvezna ali republiška zakonodaja, ter stanje na posameznih področjih v občini.

Občinska skupščina kot organ samoupravljanja v občini pa bo obravnavala posamezna družbenoekonomska področja ter določena vprašanja in zadeve, ki jih je potrebno razrešiti ali sprejeti temeljno usmeritev za delovanje.

V predlogu dela občinske skupščine in njenih zborov smo zajeli vse tiste predpise oziroma zadeve, katerih obravnavo in sprejem so predlagali upravni organi, izvršni svet, samoupravne interesne skupnosti s področja gospodarstva in negospodarstva in drugi. To pa še ne pomeni, da smo zajeli vse bistvene stvari, ki bi se morale obravnavati na občinski skupščini.

SEKRETARIAT SO in IS